

وظایف بلدیہ طهران

مریم نیلقاز

بلدیہ

«بلد» به معنای شهر است و «بلدیہ» نام قدیم شهرداری است. تأسیس بلدیہ در ایران یک قرن قدمت دارد و اولین بلدیہ در کشاکش حوادث مشروطه در طهران تأسیس شد. بیش از آنکه اداره‌ای به نام بلدیہ در طهران قدیم تشکیل شود، اداره‌هایی تأسیس شده بود که تقریباً همان وظایف بلدیہ را انجام می‌داد. این اداره نامش «اداره احتسابیہ» بود و اعضای آن را «محتسب» می‌گفتند. این اداره از دو شعبه احتساب و تنظیف که هر کدام عده‌ای نایب و فراش تحت فرمان داشتند، تشکیل شد.

محتسبین قبلاً زیر نظر حکومت و کلانتر شهر کار میکردند و در مجازات امور خلافی و حتی در داد و ستد و فروش اجناس دخالت می‌کردند، شعبه نظافت اداره احتسابیہ جمعی سقا برای آبیاری در اختیار داشت و با استفاده از صد رأس الاغ و قاطر کار حمل زباله را انجام می‌داد. با پیروزی مشروطیت در سال ۱۲۸۵ ش به دلیل مشکلات متعددی که در اداره امور شهرها در زمینه‌هایی مانند بهداشت شهری، آبرسانی و ... وجود داشت، نمایندگان مجلس اول درصدد تدوین زمینه‌هایی مانند بهداشت شهرها برآمدند، که این عمل به تدوین اولین قانون شهرداریها با عنوان «قانون بلدیہ» در تاریخ ۱۹ خرداد ۱۲۸۶ ش انجامید. این قانون در ۱۰۸ ماده به تصویب نمایندگان مجلس رسید. هدف از تأسیس بلدیہ «شهرداری» در این قانون تأمین منافع شهرها و رفع نیاز شهرنشینان اعلام شد. در این قانون تشکیل انجمن بلدیہ پیش‌بینی شده بود که اعضای آن را مردم انتخاب می‌کردند، البته مطابق این قانون، زنان حق رأی نداشته‌اند. انجمن بلدیہ دارای اختیارات گسترده‌ای در امور شهری بود. ریاست اداره بلدیہ برعهده رئیس انجمن بلدیہ بود که از میان اعضای انجمن بلدیہ با اکثریت آراء انتخاب می‌شد و عنوان وی «کلانتر» بود که معادل معاون اول شهردار

بوده است. با تدوین این قانون برای اولین بار مردم توانستند در انتخاب اعضای انجمن بلدیہ شرکت کنند و منتخبان آنها از اختیارات وسیعی در بلدیہ شهرداری برخوردار شدند.

با وجود آنکه انجمن‌های بلدی اقداماتی را در سطح شهرها انجام دادند، ولیکن در عمل تشکیل اداره بلدیہ و انجمن به صورت قانونی با مشکلات متعددی رو به رو شد.

با توجه به شرایط نامناسب سیاسی بعد از پیروزی مشروطیت و چالش‌ها و تقابل‌های دولت و مشروطه‌خواهان بر سر مسائل مختلف اقدامات اصلاحی بلدیہ تحت تأثیر این عوامل قرار گرفت. در کار این عوامل کمبود و درآمدهای مالی بلدیہ و ضعف عملکرد اعضای انجمن‌های بلدی در کاهش کارایی آن مؤثر بود، به نوعی با توجه به شرایط و فضای سیاسی کشور در اوایل مشروطیت حمایت جدی از تشکیل یک بلدیہ قانونی انجام نگرفت. تأثیرگذاری این عوامل به حدی بود که با وجود تلاش‌های صورت گرفته بلدیہ به مفهوم قانونی، در اوایل مشروطیت شکل نگرفت. چنان که اولین بلدیہ قانونی در تهران در سال ۱۲۸۹ یعنی نزدیک به سه سال پس از تصویب قانون تأسیس بلدیہ در مجلس شورای ملی، شکل گرفت. اولین بلدیہ قانونی تهران به هنگام نیابت سلطنت «عضدالملک قاجار» (رئیس ایل قاجار) به ریاست «دکتر خلیل خان اعلم الله» (ثقفی) تأسیس شد. این اداره مقابل سبزه‌میدان در محلی به نام خیام‌خانه استقرار یافت. اداره جدید یک معاون داشت به نام «علی رضاخان بهرامی» که بعدها به «مهدب السلطنه» معروف گردید و یکی از چشم‌پزشکان سرشناس تهران قدیم بود و در علوم فلسفی و روان‌شناسی وارد بود. رئیس محاسبات و تنظیم بودجه و کارگزینی به یک نفر ارمنی به نام «مسروب خان مسروبیان» سپرده شده بود.

اداره بلدیہ بعداً زیر نظر وزارت داخله انجام وظیفه می‌کرد و نخستین کسی که از طرف این وزارتخانه حکم ریاست بلدیہ را دریافت کرد شخصی به نام «یمین السلطنه» بود و به طوری که در حکم صادره وی نوشته شده بود مبلغ هشتاد تومان دریافت می‌کرد.

وظیفه عمده اساسی در تهران قدیم و در زمان «عضدالملک» سنگفرش کردن چند خیابان مهم بود، بعلاوه نظافت خیابانها و کوچه‌های دارالخلافه که معمولاً رفتگران یا نظافت‌چیان بلدیہ با مشک خیابانها را آبپاشی می‌کردند تا گرد و غبار (خیابانها) مردم و رهگذران را آزار ندهد.

تنها عوارضی که اداره بلدیہ از مردم در اوایل کار خود می‌گرفت، عوارضی بود که از وسایل بارکشی مانند اسب، قاطر، شتر و گاری که وارد تهران می‌شدند وصول می‌کرد. از این طریق هزینه و حقوق و مواجب سپورها (رفتگران) تأمین می‌گردید و چیزی اضافه نمی‌آمد که به مصرف امور اساسی مثل خیابان‌سازی و تعمیر روشنایی شهر برسد.

در جریان نخستین اقداماتی که انجمن بلدیہ انجام داد، ضعف‌های آشکاری مشاهده شد، چنان که این مسئله موجب اعتراض نمایندگان مجلس گردید زیرا در میان اعضای انجمن بلدیہ افراد سنت‌گرا و کسانی که با محتوای قانون به طور دقیق آشنا نبودند وجود داشت و چون نظارت قانونی و مستمری بر کار آنها وجود نداشت، موجب خودسری‌هایی در کار اعضای بلدیہ شد.

بنابراین دلایل، نمایندگان مجلس در صدد اصلاح قانون بلدیہ برآمدند. در این راستا در ۹ رمضان ۱۳۲۹ق/ ۱۲۹۰ش با پیشنهاد دولت مبنی بر انفصال انجمن‌های بلدی موافقت کردند. این موضوع به معنای فسخ قانون بلدیہ نبود، بلکه برای اصلاح قانون بلدیہ و افزایش میزان کارآرایی انجمن‌های بلدی چنین تصمیم گرفته شد. اداره بلدیہ همچنان بر اساس قانون به کار خود ادامه داد. با وجود اینکه دولت سعی کرد بلدیہ را به خود وابسته کند ولیکن این کار تا کودتای ۱۳۹۹ عملی نشد. پس از کودتای سال ۱۳۹۹ و روی کار آمدن دولت سید ضیاءالدین طباطبایی و تسلط دولت بر تمامی امور، نخست‌وزیر برای رسیدن به اهدافش تصمیم گرفت نهادهای مستقلی مانند بلدیہ را به دولت وابسته کند، از این رو با تدوین نظامنامه‌ای در هیأت دولت در سال ۱۳۰۰ش اداره بلدیہ وابسته به دولت شد و بدین سان تحولات آن تحت تأثیر تصمیمات «قدرت سیاسی» قرار گرفت. بر اساس این نظامنامه ریاست تشکیلات بلدیہ تهران زیر نظر ریاست وزراء قرار گرفت و نخست‌وزیر از طرف خود کفیلی را برای اداره بلدیہ تعیین می‌کرد. ضمناً در همین سال ساختمان مرکزی بلدیہ به میدان سپه انتقال یافت.

اسنادی که در ذیل این مقدمه به معرفی آن پرداخته شده مربوط است به نظامنامه بلدیہ که متعلق به دوره چهاردهم مجلس شورای ملی بوده و در کارتن ۲۹ پوشه ۵/۲۰ نگهداری می‌شوند.

[نشان تاج و شیر و خورشید]

بلدیہ طهران، مورخه ۱۵ میزان ۱۳۰۱، نمره ثبت ۵۴۸۵

مقام منبع ریاست محترم مجلس شورای ملی شیدالله ارکانه

در جلسه دارالشورای کبری در موقع طرح قانون نواقل از طرف بعضی از آقایان نمایندگان محترم بعضی اظهارات راجع به امور عایدات و مخارج بلدیہ شده کاملاً کارکنان این مؤسسه را که از بدو تأسیس آن تاکنون با یک جدیت و صداقت تامی مشغول به انجام وظایف محوله بوده و در خدمت به فقرا و ضعفا و تنظیف و تعمیر و تنویر این شهر از هیچ‌گونه مساعی فروگذار نکرده‌اند افسرده و بکلی مأیوس بوده است خاطر محترم مستحضر است که بلدیہ طهران آقایان نمایندگان محترم را مخصوصاً به بازدید مؤسسات خیره و صحیه و غیرها بلدی دعوت نمود که کلیه امور این مؤسسات عام‌المنفعه سرکشی فرموده از میزان عایدات و مخارج و طرز تشکیلات این مؤسسات استحضار حاصل فرمایند تا در مواقع لازمه با داشتن اطلاعات صحیحه اظهار عقیده فرمایند متأسفانه غیر از معدودی از آقایان که به اتفاق ریاست محترم تشریف‌فرما شدند، هیچیک این دعوت مرا اجابت نفرمودند و باین واسطه اطلاع کاملی از اوضاع بلدیہ و مؤسسات آن حاصل نفرمودند و متوجه نگردیدند که در این مدت قلیل بلدیہ چه مخارج گزافی متحمل شده و چه خدماتی به ایتم و عجزه و مرضای بی‌بضاعت این شهر بوده و برای تنظیف و روشنایی و ساختن طرق و معابر و امر حیات طهران که ترتیب آنها قبل از تأسیس بلدیہ کنونی بر افراد ساکنین این شهر واضح و مبرهن بوده است چه جدیتی بخرج داده است. لهذا لازم دانست عجالاً راپرت عملیات و اقدامات ادارات مختلفه را اختصاراً بحضور محترم تقدیم داشته و ضمناً خاطر محترم آقایان نمایندگان را متذکر می‌سازد که مذاکراتی که در یکی از جلسات راجع بمالیات نواقل بعمل آمده مخصوصاً بعضی مراسلات که پس

از مذاکراتی که در تعقیب آنها در شهر فراهم شده است، سکتہ بزرگی بعایدات بلدی که محل مصادف تنظیف و تعمیر و تنویر و صحیہ و خیریه است وارد ساخته و خواهد ساخت و دولت ناگزیر خواهد بود یا کسر مخارج مزبور را تحمل ندهد و یا از مصارف مزبورہ لازمہ [—] که عایدات کفایت نکند موقوف الاجرا نماید. در خاتمہ ممتنی است مقرر دارند عین این عریضہ و راپرت را در یکی از جلسات وارد شود و قرائت فرمودہ و باطالع عموم آقایان نمایندگان برساند تا از مفاد آن استحضار کامل حاصل فرمائید و البتہ در صورتی کہ مایل باشد مشروحاً از اوضاع فعلی بلدیہ مستحضر شوند ہر یک از آقایان نمایندگان محترم می توانند علاوہ بر سرکشی بر مؤسسات صحیہ و خیریه از قبیل دارالایتام ذکور و اناث و دارالعجزہ و کارخانہهای بلدی و مریضخانہ دارالمجانین و پستهای امدادی بہ کلیہ دفاتر محاسباتی بلدیہ نیز مراجعہ فرمودہ جدیت و زحمت و وظیفہ شناسی بلدیہ را حضوراً معاینہ فرمودہ و اطلاع کامل حاصل فرمائید کہ شاید یکی از مؤسساتی کہ کاملاً ادای وظیفہ مینماید ہمین بلدیہ کنونی است در خاتمہ لازم می داند خاطر آقایان محترم را متذکر شوند اگر چہ بلدیہ فعلی نیز مؤسسہ ایست کہ بامر دولت دائر است، متصدیان فعلی بلدی کاملاً طرفدار تأسیس و تشکیل بلدیہ قانونی بودہ و هستند.

[در حاشیہ]

در اطاق تنفس گذاشته شود کہ نمایندگان محترم تمامرا ملاحظہ فرمودہ راجع بہ بلدیہ تصمیمی اتخاذ فرمایند.

۱۸ میزان ۱۳۰۱ یعقوب الموسوی

[نشان تاج و شیر و خورشید]

بلدیہ طهران

عملیات دایرہ تنظیف

دائرہ املاک سابق بلدیہ تشکیل نمیشد از دویست نفر عملہ تنظیف و شش نفر نایب و چهارده رأس اسب، و ہشت دستگاہ دوچرخہ برای حمل زبالہ داشته است حالہ عملاً مأمورین تنظیف چہارصد و پنجاہ نفر کہ بہ ۹ شعبہ تقسیم شدہ و ہر شعبہ بہ فراخور محل و موقعیت محلہ تخصیص دادہ شدہ صد و شصت نفر از این محلہ مخصوص تنظیف نواحی بازار و سنگلج و گلوبندک و عودلاجان و محلہ عربہا حیاط شاہی ناحیہ محمدیہ و سرتخت و سرچشمہ الی ورودی حضرت عبدالعظیم است برای قسمت شمالی شہر (۲۳۵) نفر تعیین شدہ کہ حدود خیابانهای شمالی را تنظیف مینماید.

و یک شعبہ اصطبل است کہ برای حمل زبالہ و کثافات تشکیل شدہ و دارای چہل دستگاہ دوچرخہ یک اسبہ است.

۱- ۳۶ رأس اسب برای دوچرخہ و حمل زبالہ خریداری شدہ کہ با عدہ اسبہای سابق ۵۰ رأس اسب

است.

۲- گاری چہار چرخ و یکدستگاہ آبپاشی چہار چرخہ تهیه شدہ و یک اتوبوس آبپاشی.

- ۳- چهل دستگاه دوچرخه هم با لوازمات و یراق تهیه شده است.
 ۴- پنجاه عدد یک چرخه دستی برای زباله خریداری شده.
 ۵- یکصد عدد صندوق برای زباله خریداری و در محلات مختلف گذارده شده.
 ۶- یک دستگاه کارخانه نجاری و آهنگری برای تعمیر اثاثیه و لوازمات بلدی ایجاد شده و بوسیله نجار و آهنگر بکار مشغول هستند.

دائرة تنظیف علاوه بر تنظیف آبپاشی خیابانها و حدود مقرر از تخطی و تجاوز کسبه و غیره در معابر جلوگیری نموده و همین قسم از پیش آمدگی خیابانها و بناهای واقع در معابر و جلوگیری در ریختن کثافات و رخت شوئی در مجاری میاه اقدام نظارت دارند و همیشه پس از انجام تنظیفات در تسطیح و ساختمان خیابانها هم کمک مینمایند و تقریباً در هر ماه پنج هزار چرخ زباله هم از شهر خارج می کند.

عملیات فنی

ساختمان دوآخانه شبانه روزی در توپخانه	ساختمان خیابان شاه آباد
ساختمان و ایجاد مستراح عمومی در بازار اورسی دوزها	ساختن یک پل در میدان بهارستان
طرح ریزی ساختمان خیابان مریضخانه	شن ریزی خیابان ماشین
طراز تسطیح خیابان چراغ برق و ماشین	شن ریزی خیابان کنت
شن ریزی خیابان مشیرالدوله	مرمت خیابان لاله زار
ساختن راه شمیران - نیاوران - تجریش - دزاشوب - ضرابخانه	تعمیر طاق نماهای توپخانه
بریدن تپه قصر	ساختن خیابان شاه آباد
تعمیر و ساختن قسمتی از سه جنب پل عشرت آباد	ساختن خیابان علاءالدوله
تعمیر پل جماران	ساختن قسمتی از خیابان احمدیه و باب همایون
تنقیه و تعمیر مجرای قنات حاجی علی رضا در شهر	ساختن خیابان جلیل آباد
پر کردن گودال بزرگ جنب میدان کاه فروشها	ساختن خیابان فرمانفرما و قوام السلطنه
تعمیر رخت شویخانهها	ساختن خیابان نادری
خراب کردن بنای شمالی توپخانه و ساختمان عمارت بلدیة	ساختن خیابان پشت انبار گندم
خریداری زمین واقعه در جنب بنای توپخانه	ساختن (۲۷) حوض جهة آب پاشی در نقاط مختلف شهر
خراب کردن قراولخانه سرچشمه	ساختن خیابان مدرسه فالاحت
باز کردن پیاده رو جنب در دایره دروازه خیابان علاءالدوله	ساختن شش پل در راه یوسف آباد
تعمیر پل الهیه	ساختن خیابان گمرک بازارچه زعفران باجی
حفر چاه برای فاضل آب جنب میدان محمدیه	ساختن خیابان امین السلطان
تخریب برج خیابان ناصریه برای ایجاد مستراح عمومی	ساختن دو حوض در جاده شمیران
ساختن خیابان مریضخانه	

ساختن خیابان چراغ برق
تعمیرات کلیه دروازه‌های شهر بعضی از اطاقهای جنب دروازه و پلهای روی خندق

عملیات روشنائی

سرویس روشنائی شهر طهران عبارت بوده است در یک شعبه مختصری که فقط دویست عدد چراغهای بازار بموجب کثرتی که با متصدیان چراغهای نبط منعقد می‌شد اداره می‌کرده است از بدو تأسیس بلدیة فعلی و تصرف کارخانه قدیم چراغ برق کارکنان دائره روشنایی بلدیة طهران موفق گردیده در سر تعمیرین وقتی کلیه معابر مهم شهر را از قبیل خیابانهای ناصریه، چراغ برق، الماسیه، علاءالدوله، لاله‌زار، صنیع‌الدوله، شاه‌آباد، آذری، نوبهار، منصورزاده، قوام‌السلطنه، خاصی، برج توس، سنائی، فرخی، چهار راه حسن‌آباد الی چهار راه امیری، جلیل‌آباد، درخشان، احمدی، دربار ولیعهد جباخانه، میدان مخابرالدوله، خیابان صاحب امتیاز، خیابان شب اسلامبول، سعدی، حافظی، منوچهری، غزالی، خاقانی، میدان مخابرالدوله، خیابان صاحب امتیاز، خیابان شب نظامیه، پست‌خانه و کلیه کوچه‌های اطراف این خیابانها را چراغ الکتریک نصب و همه شب مرتباً با مراقبت، گاهی روشن نگاه می‌دارند.

بعلاوه از کارخانه خریداری از قزوین خیابانهای امیری، قوام‌الدوله، آرامنه، سرپل امیر بهادور و قسمتی از خیابان باغشاه و چندین کوچه اطراف معابر فوق‌الذکر را روشن نمود خیابان جنت گلشن و معززالسلطان و حسن‌آباد را مشغول سیم‌کشی هستند.

چراغهای نبط بازار که چنانچه در فوق معروض افتاد قبلاً پیش از دویست شعله نموده عجلتاً با مساعی کارکنان دایرة روشنایی بلدیة طهران به هفتصد شعله بالغ و کلیه بازارها و کوچه‌هایی که از شاه سیم چراغ الکتریک دورافتاده قسمتی را تا نصف شب و قسمتی را تا صبح روشن مینماید بعلاوه خرید موتور چراغ برق.

فعالاً از کارخانه سابق بلدیة ۵۱۳ عدد چراغ در شهر روشن و در کارخانه فعلی بلدیة طهران ۲۷۰ عدد چراغ روشن و ۷۰ عدد چراغ نبط هم در شهر روشن میشود.

عملیات میاه

سابقاً عده اشخاصی آب‌های شهر را اجاره کرده با پنجاه شصت نفر میراب همدست شده و محلات را بمیل خود مشروب می‌کردند. در این مؤسسات تمام اطفال ذکور مشغول کار هستند. ضمناً برای دستگیری و رعایت اشخاصی که نمی‌توانند در دارالمساکین و دارالایتام بمانند کمک‌های مالی شده است یکدستگاه عمارت و باغ برای دارل‌فجاء خریداری شده است.

عده که جمع‌آوری شده ۱۵۰۰ نفر است

اشخاصی که در بین آنها سالم بوده‌اند برای کارگران در راه شمیران و غیره تعیین و از آنجا مرخص شده‌اند. اثاثیه و لوازمات ضروری برای شام و نهار و رختخواب و غیره برای عده فوق کاملاً تهیه شده

۲۶۰ نفر از این عده که نسوان هستند عده سالم آنها مشغول پشم‌ریسی و جوراب‌بافی هستند. سی نفر از عده نسوان که ممکن بود باوطن خود معاودت نمایند با خرج راه فرستاده شده‌اند. کارخانه بلدی

در کارخانه بلدی دوزاده دستگاه قالی‌بافی موجود است بیست تخته قالی بافته‌اند و ۲۵ تخته گلیم [۶۸۹] جوراب پشمی موجود است هشت تخته قالیچه هم در کارگاه ناتمام است.

عملیات اداره صحیه و معاونت عمومی

اداره صحیه و معاونت عمومی در حوت ۹۹ تشکیل و سیزده پست امدادی برای معالجه فقرا و ضعفای شهر تأسیس نمود که علاوه بر معالجه دواى مجانی هم می‌دهند بهمین قسم چندین پست برای امراض مسریه و پست دندانسازی ایجاد شد و بر طبق راپورتهای واصله از پست‌های امدادی از بدو تأسیس تا آخر سنبله ۱۹۴۰ نفر به پست‌ها مراجعه نمود که ۲۳۳۹۲ نفر از این عده مبتلا به امراض مسریه از قبیل سفلیس و غیره بوده‌اند بعلاوه پست امدادی هم در حضرت عبدالعظم و شمیران برای معالجه فقرای محلی تخصیص داده شده است در اواسط برج عقرب ۳۰۰ مریضخانه که فعلاً دارای هفتاد و دو تخت‌خواب میباشد تأسیس شده و به شعبات امراض داخلی و قسمت جراحی و امراض مسریه منقسم و بعلاوه قسمت جداگانه مختص برای نسوان و کودکان میباشد که تا بحال متجاوز از ۱۱۰۶ نفر مریض فقیر پذیرفته و ۶۸ نفر عجاله تحت معالجه میباشند.

پس از تشکیل دوره میاه در بلدیہ نه نفر میرآب و چهل و شش نفر میرآب برای شرب محلات استخدام شدند که در تحت مراقبت این عده (۱۱۵۰۰) خانه و باغات شهر مشروب میشود در سال گذشته معادل (۸۶۱۳۱) تومان بر طبق صورتی که متصدیان سابق داده بودند قبض صادر شد که (۶۰۷۰۶) کسری از آن وصول و بقیه بواسطه اعتراضات مالکین در محل باقی بود و علت اختلاف هم برای این بوده است که متصدیات سابق بواسطه کارشکنی و تولید زحمت جزو جمع را اضافه داده بودند که وصول آن دوچار اشکال شده بود وعده دهند برای مصرف شرب شهر (۱۲۵) رشته قنوات شهری از مالکین اجاره شده به مبلغ (۷۲۸۲۳) تومان در هذه السنه چون بعضی از قنات‌ها را به قیمت سال گذشته مالکین آنها اجاره نمیدادند و بلدیہها ناگزیر در اجاره بود این واسطه مبلغی اضافه نموده بعلاوه امسال بواسطه کم آبی و خشکسالی از قنوات خارج شهر هم مقداری آب اجاره شده که در شرب محلات تأخیری روی نهد و چهارصد و کسری به معمرین تخفیف داده شده و کلیه خیابانها هم از آب استیجاری آب پاشی شده است در صورتی که اگر می‌خواستند آب اجاره نمایند لاقول پنجهزار تومان بایستی مال الاجاره آب بدهند در خاتمه معروض می‌دارد که از بقایای سنه ماضیه هم ۱۶۳۶ تومان وصول شده.

عملیات اداره خیریه

- در تاریخ یازدهم برج حوت ۱۳۲۹ که دارالایتام به بلدیہ منتقل شد ۵۵۰ نفر عده ذکور و اناث در

آنمحل اعاشه می کردند عده فعلی (۱۰۴۰) است.

و تا بحال عمارت جدیدی برای دارالایتام ساخته شده و چند باب هم اجاره شده است. کمپاب کارخانه قالی بافی که دارای بیست و سه دستگاه قالی بافی است تأسیس شده (۲۴) تخته قالیچه بزرگ، ۱۷ تخته قالیچه بیع آن موجود است.

هشت دستگاه کارخانه پارچه بافی تأسیس شده که لباس تابستانی اطفال را تهیه کرده اند شش دستگاه چرخ خیاطی خریداری شده که بوسیله کارکنان دارالایتام خیاطی های اداره را انجام داده اند سه دستگاه چرخ جوراب بافی تهیه شده (۴۵۰) زوج جوراب را تهیه کرده اند.

تأسیس ارسی دوزی که سال قبل ارسی اطفال در آن کارخانه تهیه شده. و این مریشخانه دارای دواخانه مخصوص است و علاوه بر مرضای داخل مریشخانه و مطب مجانی مرضای دارالایتام و دارالمعجزه را هم دوا می دهد.

دارالمجانین - از زمانی که دارالمجانین به اداره صحیه ملتی گردیده تا بحال ۹۳ نفر مجنون معالجه و مداوا شده که بکلی بهبودی یافته اند و فعلاً ۶۹ نفر مجنون از ذکور و اناث تحت معالجه است.

دواخانه - نظر با اینکه اغلب شبها مردم محتاج بدوا و پس از انقضای ساعت چهار دواخانه های شهر بسته میشود و یک دواخانه شبانه روزی ایجاد شده که تمام ساعت شب و روز مفتوح است.

برای تشخیص امراض پستیهای امدادی و مریشخانه دارالتجزیه تأسیس و در تحت نظر یک دکتر متخصص انجام وظیفه مینماید و بهمین نحو برای جلوگیری از رخت شویی در مجاری میاه سه باب رخت شویخانه قدیمی مرمت و یک نفر مستحفظ برای آنجا گذاشته شده است و برای حفظ نظافت معابر دو باب مستراح زنانه و مردانه در پشت تیمچه وزیر نظام ساخته شده و در خیابان ناصریه هم مشغول ساختن مستراح باشند و در نظر است که بعضی از فراولخانه های متروکه هم برای این کار تخصیص داده شود همین قسم نظامنامه هائی برای مراعات وضعیت شهر تهیه شده

نظامنامه جهة دکاکین قصابی، نظامنامه جهة حمامها، جهة صحیه مسلخ، تهیه نظامنامه جهة غسالخانه مسلخ، نظامنامه جهة رستورانها و مهمانخانه های عمومی، نظامنامه جهة مریشخانه بلدی و دارالمجانین، جواز صحت مزاج برای کارگران مهمانخانه ها و غیره، تهیه نظامنامه جهة ترشی فروشان و میوه فروشان، تهیه نظامنامه جهة دکاکین چلو کبابی، نظامنامه جواز دفن برای اموات شهر، تهیه ورقه سجل ولادت در قسمت سلخ هم یک نفر طبیب متخصص تعیین و کاملاً نظارت در کشتار و غیره داشته و بر طبق نظامنامه مزبور دقت نمایند - یک نفر بیطار دیپلمه متخصص تعیین شده که چهار پایان را تحت نظر داشته چنانچه چهارپائی بمرض سری گرفتار شود معالجه و از سرایت نشر مرض در شهر جلوگیری می نماید.

بلدیہ طهران

اداره _____
دایره _____
نمبره _____

موضوعه: ابرج ۱۳ _____
ضمیمه: _____

کسے خانان مرد بند
کرم طاق خانان گل خان
خاص خانان شاه
خاص خانان محمد ورد
خاص خانان احمد و اسام
خاص خانان علی
خاص خانان فرات و احمد و محمد و علی
خاص خانان احمد
خاص خانان شمس
خاص خانان احمد و اسام
خاص خانان احمد
خاص خانان احمد و اسام
خاص خانان احمد و اسام
خاص خانان احمد و اسام
خاص خانان احمد و اسام

سرسزنی پان ترمه
خاص رده نژاد - نازدک - کوشک - درزب - مردک
برنی تیر
کیر و خاص قومی از تیر جنبه خورشید
کیر محمد محمدی
نمونه دفتر محمدی است حاجی محمدی
برگردن درود برک - جنبه صوری که در خوا
کیر محمد شریانی
خود گردن نامی تال که در کتبه در مکانی می باشد
محمدی در کتبه در جنبه صوری که در خوا
گردن گردن محمدی تیر
برگردن پنجم در جنبه در کتبه خانان محمد ورد
محمدی محمدی
خرابه بدی که در کتبه در کتبه
کوشک برنج خانان احمد و اسام
خاص خانان احمد و اسام
خاص خانان احمد و اسام
کیر و خاص قومی از تیر جنبه خورشید

پیام بهارستان / د ۲، س ۱، ش ۴ / تابستان ۱۳۸۸

بلدیہ طهران

آرام
پوش
راه

مورخه برج ۱۳

عمیات ششما

بر سر روزنامه شهروان عبارت است از: ششما که در وقت صبح در مجله‌های بازرگانی روزانه
 به معنی مجله‌های نقد هستند که در روز شنبه و یکشنبه در وقت کارخانه‌ها و معادن کار می‌کنند
 در روزنامه‌ها به عنوان روزنامه‌های اقتصادی و اجتماعی که در وقت صبح در مجله‌ها و روزنامه‌ها
 موجود است و در روز شنبه و یکشنبه در وقت کارخانه‌ها و معادن کار می‌کنند
 ششما در وقت صبح در مجله‌ها و روزنامه‌ها موجود است و در روز شنبه و یکشنبه در وقت کارخانه‌ها و معادن کار می‌کنند
 ششما در وقت صبح در مجله‌ها و روزنامه‌ها موجود است و در روز شنبه و یکشنبه در وقت کارخانه‌ها و معادن کار می‌کنند
 ششما در وقت صبح در مجله‌ها و روزنامه‌ها موجود است و در روز شنبه و یکشنبه در وقت کارخانه‌ها و معادن کار می‌کنند
 ششما در وقت صبح در مجله‌ها و روزنامه‌ها موجود است و در روز شنبه و یکشنبه در وقت کارخانه‌ها و معادن کار می‌کنند

ششما در وقت صبح در مجله‌ها و روزنامه‌ها موجود است و در روز شنبه و یکشنبه در وقت کارخانه‌ها و معادن کار می‌کنند
 ششما در وقت صبح در مجله‌ها و روزنامه‌ها موجود است و در روز شنبه و یکشنبه در وقت کارخانه‌ها و معادن کار می‌کنند
 ششما در وقت صبح در مجله‌ها و روزنامه‌ها موجود است و در روز شنبه و یکشنبه در وقت کارخانه‌ها و معادن کار می‌کنند
 ششما در وقت صبح در مجله‌ها و روزنامه‌ها موجود است و در روز شنبه و یکشنبه در وقت کارخانه‌ها و معادن کار می‌کنند
 ششما در وقت صبح در مجله‌ها و روزنامه‌ها موجود است و در روز شنبه و یکشنبه در وقت کارخانه‌ها و معادن کار می‌کنند
 ششما در وقت صبح در مجله‌ها و روزنامه‌ها موجود است و در روز شنبه و یکشنبه در وقت کارخانه‌ها و معادن کار می‌کنند
 ششما در وقت صبح در مجله‌ها و روزنامه‌ها موجود است و در روز شنبه و یکشنبه در وقت کارخانه‌ها و معادن کار می‌کنند
 ششما در وقت صبح در مجله‌ها و روزنامه‌ها موجود است و در روز شنبه و یکشنبه در وقت کارخانه‌ها و معادن کار می‌کنند

عمیات میاه

ششما در وقت صبح در مجله‌ها و روزنامه‌ها موجود است و در روز شنبه و یکشنبه در وقت کارخانه‌ها و معادن کار می‌کنند

پیغام بهارستان / ۲۵، ۱، ش ۴ / تابستان ۱۳۸۸

بلدیہ طہران

ادارہ _____

دائرہ _____

نمبرہ _____

مورخہ _____ برج _____ ۱۳۰۰

ضمیمہ _____

در ذیل نوشتہ سے تمام دفعہ گذر نہیں کر رہیں
نفاذی دیکھ کر درمات ڈپارٹمنٹ سے فی روزہ درمات لینی درمات پر ایک گنک ہی بلا کر اسے ہم لکھ کر
دفعہ بڑی دیکھ کر فرم لکھ کر لے آئے
معاہدہ لکھ کر ۱۵۰۰ لکھ آئے

دفعہ درماتیں زمانہ بہ بہ لکھ کر لے آئے اور وہ فرم لکھ کر لے آئے
دفعہ دیکھ کر فرم لکھ کر لے آئے اور وہ فرم لکھ کر لے آئے
دفعہ لکھ کر فرم لکھ کر لے آئے اور وہ فرم لکھ کر لے آئے
دفعہ لکھ کر فرم لکھ کر لے آئے اور وہ فرم لکھ کر لے آئے

کارتہ نامہ لکھ کر فرم لکھ کر لے آئے اور وہ فرم لکھ کر لے آئے
دفعہ لکھ کر فرم لکھ کر لے آئے اور وہ فرم لکھ کر لے آئے
دفعہ لکھ کر فرم لکھ کر لے آئے اور وہ فرم لکھ کر لے آئے

عقبات ادارہ صحیحہ ڈپارٹمنٹ عمومی

دفعہ درمات عمومی درمات لکھ کر لے آئے اور وہ فرم لکھ کر لے آئے
دفعہ درمات عمومی درمات لکھ کر لے آئے اور وہ فرم لکھ کر لے آئے
دفعہ درمات عمومی درمات لکھ کر لے آئے اور وہ فرم لکھ کر لے آئے
دفعہ درمات عمومی درمات لکھ کر لے آئے اور وہ فرم لکھ کر لے آئے

پیغام بہارستان / ۲۰۰۱ س / ش ۱۴ / تابستان ۱۳۸۸

اسم نویسنده و تاریخ نگارش	 مجلس شورای ملی اداره - دائره	نمبر کتاب ثبت
اسم پاك نویس کننده و تاریخ نگارش		۱۵۸۴
تاریخ امضای پاك نویس		۱۹
		نمبر های قبل
		عدد ضمانت

تاریخ ارسال: ۱۳۰۴

قیود مهمه: _____

لف چه مرسله بتوسط که _____

عنوان کاغذ: _____

مقصد و عنوان پاك _____

دردنمرد میر طهران

۱۹۰۵

دردنمرد میر طهران

(۲۹)

پیشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

روزنامه ۲۴ برج و ۱۳

۲۴ / ۱۱ / ۲۴

ضمیمه ۱
تأسیسات کونین در سراسر شهر

مهندسی تأسیسات در دوازدهمین سال

تأسیسات عمومی

بلدیہ طهران

اداره

دایره

نمبر ۸۹۵۵

بدی دھار فونک تہم دند

جواب ۸ بہ در کھنڈر تہم عا کھر
تہم لہ اگر صلح ہا اعلان کھر
گہ اس سہ لہ اس

پژوہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی

[نشان تاج و شیر و خورشید]

مجلس شورای ملی، تاریخ ۲۹ دلو ۱۳۰۱، نمره ثبت ۱۶۸۴۰

اداره محترمه بلدیہ طهران

مراسله نمره ۸۶۵۵ حاوی یک جلد دفتر خلاصه عملیات آن اداره واصل گردید.

[نشان تاج و شیر و خورشید] ۱۳۰۱/۱۱/۲۴ مورخه ۲۴ دلو ۱۳۰۱

بلدیہ طهران
ضمیمه ۱

اداره کابینه

مقام مقدس ریاست محترم مجلس شورای ملی دامت شوکتہ

نمره ۸۶۵۵

با نهایت احترام خلاصه اقدامات و عملیات بلدیہ را از بدو تأسیس تاکنون برای استحضار خاطر

مبارک تقدیم می‌دارد

بلدیہ طهران

جوایی بدهد و به کمیسیون محترم عرایض تسلیم گردد اگر صلاح باشد اطاق تنفس گذاشته شود

مشیرالممالک

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

خلاصہ عمایات بلدیہ طهران

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بلدیہ طهران از ابتدای تاسیس دارای يك مجله بود که مرتباً کلیه عملیات این مؤسسه و صورت مبادات و مصارف را درج نموده و بنظر سگنه محترم شهر میرسانید . بموجب تصمیم دولت طبع مجله منبور متجاوز از یکسال است موقوف و با اینکه مکرر بوسیله اعلانات از اهالی محترم شهر استدعا شد به محاسبات این مؤسسه که دفاتر آن برای هرگونه تفتیش باز بوده و هست رسیدگی فرموده بکلیه شعب و دوائر و مؤسسات آن سرکشی فرما یزد کمتر این درخواست مورد قبول یافت لهذا لازم دانست نظر باینکه بلدیہ يك مؤسسه اجتهای و اطلاع از کلیه امور آن برای تمام سگنه محترم شهر لازم است علاوه بر راپرتهای متوالی که تقدیم دولت و مجلس شورای ملی نموده و ابرت مختصری نیز تقدیم نامه کرده شمنأ صورتی از خلاصه حساب شش ماهه اول سال را بر عرض قارئین محترم برساند و تمی کند که چون شرح مفصل عملیات و محاسبات مستلزم چندین برابر این مشروح است آقایان محترم بر کار کتان بلدیہ منت گذارده و در جزئیات امور تفشحات کامله فرمایند

بلدیہ طهران مشتمل بر تقسیمات ذیل است

ادارات ساختمان تنظیم و روشنائی - خبریه - صحیه و معاوات عمومی - احصائیه و سجل احوال - محاسبات و نظارت مبادات - کابینه - دوائر مبادات مستقیم - غیر مستقیم - تفتیش

۱- ساختمان

اداره ساختمان مشتمل بر دوائر تنظیم - روشنائی - فنی - میاه میباشد که شرح اقدامات و عملیات آنها بنحو اختصار ذیلا ذکر مبعود

تنظیم

دائرة تنظیم یا احتساب بلدیہ سابقا بامقشبن عبارت از ۲۰۰ نفر حمله تنظیم و شش نفر لایب بوده و جوارده راس اسب و هفت دستکاه دوچرخه برای حمل زباله داشته است

فلا عندنا ما مورین تنظیف به ۴۰۰ نفر بالغ و نقرات آن مابین ۹ شبه تنظیف واقع در محلات مختلفه شهر تقسیم شده اند

یکصد و شصت نفر از عمده فوق الذکر بنوعی بازار سنکلیج و کلو بندک و عود لاجان و محله مرهبا و حیاط شاهی و ناحیه همدیه و سن تخت و سرچشمه الی دروازه حضرت عبد العظیم (ص) تخصیص داده شده و بقیه بسایر حدود خیابانها و قدمت شمالی شهر اختصاص دارند و شصتیه هم برای خاک برداری و تنظیف و حمل زباله معین شده که دارای پنججاه راس اسب است - چهل دستگاه دو چرخه و یک کاری چهار چرخه آب پاشی و یک اتوموبیل آب پاشی و پنجاه عدد یک چرخه دستی برای حمل و نقل زباله تهیه شده و یکصد عدد صندوق برای ریختن زباله ساخته شده است که در محلات مختلفه گذارده اند یک دستگاه کار خانه نجاری و آهنگری برای راه انداختن و تعمیر لوازمات دائره مذکوره ایجاد شده است که ۶ روزه حاضر است. عمده دو چرخه های مأمور حمل زباله بخارج شهر که سابقا فقط هشت دستگاه بوده فعلا بالغ بر چهل و یک دستگاه و یک کاری و یک چهار چرخه است و قدمت محمد آهبا در کار خانه نجاری و آهنگری مذکور در فوق ساخته شده است

عمر ما بیست و دو در چرخه همیشه مأمور حمل شن از خارج برای ساختن خیابانها هستند ولی در زمستان فقط چهار دو چرخه برای اینکار اختصاص دارد و بقیه مشغول حمل گل بخارج هستند

حدود متوسط چرخهای زباله که در اوقات سال یومیه از شهر خارج میشود یکصد و دو اژه است مطابق صورتیکه یومیه در دائره منبوره ثبت نموده اند در این مدت متجاوز از هشتاد هزار دو چرخه زباله حمل بخارج شهر شده است

دائره فنی

دائره فنی از بدو تأسیس بلدیة فعلی موقف شده است که خیابانها و مجاری آنها و یله های ذیل را در شهر و خارج شهر تعمیر نموده و بسازد

ساختن خیابانهای شهر

عبارت بوده انداز: ساختن پیاده رو و شوسه و محل قاضل آب خیابان چراغ برق - ساختن پیاده رو و شوسه خیابان به و محل قاضل آب کن - تسطیح خیابان شاه آباد - سن ریزی خیابان ماشین سن ریزی خیابان کنت - سن ریزی خیابان مشیر الدوله - ساختن پیاده رو و شوسه و محل قاضل آب خیابان لاله زار - ساختن قسمتی از خیابان علامه الذوب و تسطیح بقیه آن - ساختن قسمتی از خیابان باب هارون و احمدیه - سن ریزی خیابان جلیل آباد - تسطیح خیابان فرمانفرما و قوام السلطنه تسطیح خیابان نادری - تسطیح خیابان پشت ابزار کندی - ساختن خیابان مدرسه فلاحت - ساختن خیابان کمرک و بازارچه زعفران پاجی - ساختن خیابان امین السلطان - ساختن قسمتی از خیابان غانی آباد - ساختن کورچه چکمه حاجیهها و مسکن مستوفی للملک - ساختن خیابان برج نوش - سنک فرش صکوحه برهان السلطان - ساختن قسمتی از خیابان دروازه حضرت عبد العظیم

ساختمان یل ها و بیضی از مجاری انهار

حفر چاه برای فاضل آب جنب میدان عمده .. ساختن بیست و هفت حوض برای آب
باشی در نقاط مختلفه شهر خاصه در قسمت جنوبی و تعمیر کلیه حوضهای موجوده .. تقیه و تعمیر مجرای
قنات حاج هلیرضا .. تعمیر رخت شو یخخانه ها

اقدامات متفرقه در شهر

برگردن و ساختن کودال عظیم مجاور خانه ضیاء السلطان دو خیابان ماشین .. برگردن
کودال یفت حمام سنکاج .. ساختن سز دوب خیابان سپه .. ساختن سردرب خیابان
چراغ برق .. ساختن آب آبیار دروازه شمیران .. برگردن پاستیقان .. برگردن کودال
بزرگ جنب میدان کاه فرووها .. خراب کردن بنای شمالی همارت توپخانه و ساختن قسمتی از
عمارت بلدیہ .. تخریب قراولخانه سرچشمه .. احداث پساہ رود در دروازه خیابان علاء الدولہ
ساختن مستراح عمومی یفت تیدچہ وزیر نظام .. ساختن مستراح عمومی دو خیابان ناصریه ..
تعمیرات کلبہ دروازه های شهر و انقلاب اطاقهای جنب دروازه ویل های روی خندق

خیابانها و چاه های خارج شهر که تمطیح و تعمیر شده اند

ساختن راه شمیران .. راه نیاوران .. راه تجریش .. راه دزکفوب .. راه ضرابخانه .. برگردن
تپه قصر و ساختن چاه .. تعمیر چاه های بیرون دروازه حضرت عبدالعظیم و دروازه غار وغیره

— میاه —

سابقا عمده اشخاصی آبهای شهری را اجاره کرده باینچاه شصت نفر میراب شرسکت کرده و
و محلات را برونق میل و منافع خود بطور غیر مرتبی مشروب می نمودند .. پس از تاسیس بلدیہ فعلی (۲۵)
روندہ قنات شهری از مالکین اجاره شده و با استخدام ۹ نفر سیراب و ۳۶ نفر میراب قریب یازده هزار
و یانصد خانه و باغات شهر را مشروب کرده و آب باشی خیابانها هم با آب های استیجاری بلدیہ
انجام شده است در صورتیکہ اگر برای این مصرف هم آب اجاره می شد پائلی تحمیل برودجه
میکرید و ضمنا بمسکین و فقرا محلات هم تخفیف داده و یا آنها را از پرداخت حق الشرب
معاف داشته است

— روشنائی —

در موقعیکہ بلدیہ سابق به بلدیہ فعلی تبدیل شد چراغ های شهر عبارت از دو یستشمه فعلی
و پنج شش چراغ برق بوده است

از بدو تاسیس بلدیہ فعلی این مؤسسه موفق گردیده است کہ تا این تاریخ خیابانها و کوچه های
مشروجه ذیل را بوسیله چراغ برق بتوین نماید

خیابان چراغ برق .. المادیہ .. علاء الدولہ .. لاله زار .. منبع الدولہ .. شاه آباد .. نساوی ..
نوبهار .. مسعود سعد .. معین حضور .. قوام السلطنہ .. غاس .. برج نوش یا سنائی .. قربانی ..

چهارراه حسن آباد الی چهار راه امیریه - جابلہ ابد - درخشان - احمدی - کوچه پشت عمارات سلمانی - خیابان جبه خانه - میدان توبخانه - جلوخان مجلس - خیابان اسلامبول - سعدی - حافظ - متوجہری - غزالی - خاقانی - میدان عجزالدوله - خیابان صاحب اختیار - خیابان نظامیہ - پست خانه - خیابان فرمانفرما - خیابان مرآةالمالک - خیابان باغ شاه - خیابان آقا شیخ ہادی - خیابان سریش خانہ زوابع - خیابان فردوسی - کوچه ناظم الاطباء - خیابان کمال الملک - صکوحہ معزالدوله - کوچه قوام حضور - اکثر کوچہ های خیابانهای مذکورہم روشن شدہ است

بعلاوہ از کارخانہ متعلق بہ بلدیہ واقع در دروازہ نژوزین خیابان های امیریه - قوام الدولہ اروانہ سر پل امیر بہادر و قسمتی از خیابان باغ شاه و بعضی از خیابان های مذکورہ در فوق صکوحہ در آن حدیرواست روشن شدہ و قسمتی از کوچہ های اطراف ان ہا چراغ کشیدہ شدہ است - در کوچہ های مشروحہ ذیل نیز چراغ برقی نصب شدہ است .

کوچہ خراسانی ہا - کوچہ شیخ ابوالقاسم - کوچہ مرآةالدولہ - کوچہ پشت نظامیہ - کوچہ دہشتم الممالک - کوچہ عرب ہا - کوچہ سیدہ ہنا - کوچہ آقا محمود خرازی - کوچہ بران - کوچہ پست خانہ - کوچہ رکن الدولہ - سینہار راہ حسن ابد - صکوحہ مدین التجار - کوچہ نفلن خانہ - کوچہ مدیرالصالح - کوچہ باغچہ علیجان - کوچہ حاجیہ زہرا خانم - کوچہ حاجی ساعدالسلطان کوچہ قادیچی باشی - کوچہ صدیق الدولہ - کوچہ مقابل سفارت انگلیس - کوچہ ہمت ابد - کوچہ ایزدی - کوچہ بہاء الدولہ - کوچہ وزیر مخصوص - کوچہ میرشکار - کوچہ دربان - کوچہ میرزا جواد خان - کوچہ اعتمادالتا کرین - کوچہ درخشان - کوچہ پشت مدرسہ المالی - کوچہ مشارالسلطنہ خیابان عین الدولہ (حدود مسجد معبر الدولہ) - مسجد حاجی حسینعلی - کوچہ خطیب الممالک - کوچہ حمام سرچشمہ - کوچہ مسجد حاج شیخ عبدالتی - کوچہ موقی الملک - قسمتی از خیابان صغیبابغاہ - قسمتی از خیابان دروازہ شمیران

بعلاوہ برای معابر ذیل لوازمات تہیہ شدہ و عنقریب کلیہ آنها روشن خواہد شد
 خیابان داریوش - خیابان امین حضور - خیابان دروازہ شہرتو - خیابان منتظم دربار - خیابان بلورسازی - خیابان ماشین - کوچہ بازارچہ کنارخندق - کوچہ طباطبائی - کوچہ مسجد محمدالدولہ - کوچہ علیشاہ - کوچہ سردارمتمدن - کوچہ اعتمادالسلطنہ - کوچہ اعتماد الاسلام - کوچہ مشارالسلطنہ - کوچہ عزت الدولہ - کوچہ شیخ رضا - کوچہ حمام شاہزادہ خانم - کوچہ پشت بازارچہ مروی - صکوحہ دکتر غلامحسین خان - منتهی الہ خیابان - پلہ تا دروازہ باغ شاہ

چراغہای نقلی در حدود محلات و بازار بہ لہسد و ہیجندہ شعلہ بالغ و عہدہ از آنها تاصح ہیوزد بعلاوہ بواسطہ موفق نشدن بامتداد شاہ سیم از طرف کار خانہ جناب آقای حاج امین الضریب بقسمتہای جنوبی شہر کہ سکنہ محترم ان کتر از حدود شمالی بداشقن چراغ برقی ذہبق نیستند ناچار اخیرا بلدیہ تصمیم باشانہ کردن ہزار شعلہ چراغ نقطہ کرفته عہدہ از آنها دایر و بہ تہیہ لوازم برای نصب بقیہ مشغولند تا اینکه در آبیہ کار خانہ چراغ برق شاہ سیم خود وا بہ قاطع لازمہ امتداد دہد

خلاصه عجاله از کارخانه چراغ برق آقای حاجی امین الضرب شندصد و پنجاه ونه شعله چراغ برق از کارخانه بلدیہ دویت و چهارده شعله و اعداد و هیجده غده شعله چراغ اقلی قاری است

۲ خیریه

اداره امور خیریه شامل شنب دارالایتم - دارالبحره - کارخانجات بلدی میباشد و مجموعاً در مؤسسات خود یک هزار و پانصد و پنجاه نفر را نگاهداری و اعاشه می نماید

دارالایتم در شهر نو

از تاریخ ۱۵ حوت ۱۲۹۹ که دارالایتم بلدیہ منتقل شد پانصد و پنجاه نفر عده ذکور و اناث را اعاشه میکردند

فلا هشتصد و نود نفر اطفال ذکور و اناث در محل مذکور اعاشه و زندگانی مینمایند در مؤسسه مذکوره کارخانجات مختصر پارچه بافی - کفش دوزی - جوراب بافی - خیاطی - قالی بافی و غیره تأسیس شده و قسمتی از ایست اطفال و بعضی لوازمات آنها توسط خردستان تهیه میشود که شصتاً سرمایه برای اعاشه خود در آله در دست داشته باشند

یک دستکاه مسارت جدید علاوه بر مسارت و باغ ملکی برای نواختن ها اجاره شده است. مرضای این قسمت از قبل حربها و مبتلایان بارش جلدی مختلفه در قسمت اعابجه نگاهداری میشوند و یک مرابخانه مخصوص برای این قسمت تهیه شده است. طبیب همه روزه کلیه افراد را معاینه می کند

دارالبحره در شهر نو

مؤسسه مذکوره محل نگاهداری عجزه و فقیریای شهری است و فلا یک صد و پنجاه و شش مرد - یک صد و نود و هفت زن و بیست و شش طفل در مؤسسه مذکوره توقف دارند که کلیه ما محتاج اعاشه آنان را بلدیہ عهده دار است. مجموع آن حاضرین و فقیران و نه نفر است از وجود اشخاص سالم این مؤسسه نیز حتی الامکان استفاده می شود و عده از زن ها و اطفال مشغول جوراب بافی و پشم رسی می باشند

یک نفر طبیب مخصوص برای معالجه قسمت دارالبحره تعیین شده است که همه روز افراد را معاینه می نماید. علاوه یک دستکاه مسارت و باغ برای دارالبحره در سنه مشابه خریداری شده است

کارخانجات بلدی

این مؤسسه برای کمک بزیان بیه و بختران است که روزها در آن معاینه و پشم رسی و قالی بافی و غیره میکنند. و عده آن ها دویت و هشتاد و سه نفر است. و برای آن ها بیست و پنج دستکاه قالی بافی تأسیس شده است علاوه یکصد دستگاه پارچه بافی

- ۶ -

و یک دستگاه هم رسی در آن چاه اثر است

در دارالایام نیز ده دستگاه آلیپه پایی و ۳ دستگاه جوراب پایی و سه چرخ خیاطی و یک دستگاه پرچه پایی حاضر است علاوه بر آن از اطفال معقول کفش هوزی و لجاوی هستند و استاد کفایش و لجاوی برای تلمیم آن‌ها استخدام شده است

علاوه بر عمده که در مؤسسات مذکوره متوقف و کلیه مخارج آن را بابت به می بردارد یکصد و چهل و چهار فقره خزانواری باشخاص خارجی می بردارد که در خارج مؤسسات مذکوره با طرح بلدیہ امانت به نمایندگی های دیگری از حیث قیمت سوخت زمستان و البسه زمستانی و غیره باشخاص متفرقه که استطاعت تهیه آنها را ندارند می شود

در فصل زمستان نیز در محلات شهر چندین مسجد از طرف اداره مزبور برای توقف قفراهم گرم می شود و مخارج آن را عمده دار است و فعلا در هر ناحیه یک مسجد مفروش و گرم شده است

چنانچه ملاحظه می شود عمده کلیه فرائیک در مؤسسات خیریه بلدی هستند قریب یک هزار و هشتصد نفر اند ولی ممالک باز هم عمده سائل و متکدی در معابر دیده میشوند یعنی از آنها حقیقه تکدی را شغل خود دانسته سالهای متعده ای است باین کسب طاعت نموده اند و باینکه پس از مدتی توقف در دارالمعجزه باسرار و فقار و هادن التزام کتب و متروک داشتن گمانی خارج شده مجدداً بطور قاجاق سوال میکنند بچاره آخری این اشخاص را جزو قفراهم باید منظور داشت چنانکه تقنیسات دارالمعجزه دارای قدمی یعنی از آنها سائل کشف نموده است و عمده هم همه روز از ولایات آ و اطراف خاصه از حدود کردستان و کروس و همدان وارد می شوند بطوریکه از احصایه قفراهی طهران میتوان بخوبی استنباط نمود که از صدی نود نفر متدانی بخارج فقط صدی ده نفر از خود طهران اندر جلوگیری از ازدیاد عمده قفراهی بایضا متوطن با اقدامات مآلانه حکام و تاسیس بلدیہ و مؤسسات خیریه دولتی با ایالات و ولایات است علاوه بر آن متذکر می شود که وجود عمده در اویش و معرکه گیر هم بر حسب اجازه و اسرار مجتهدین خود امانی است

۳ - صحیہ و معاونت عمومی

طهران قبلاً از تاسیس بلدیہ فعلی دارای شش نفر اطباء صحی که یکی از آن ها سمت ریاست داشته بوده است و ولی نظر باینکه بودجه کافی و توسعه که لازمه چنین امر مهمی است نداشتند غیر از نفر اعلانات صحی و یاره اقدامات که باز هم از نقطه نظر حفظ الصحه شهر قابل ذکر و مورد توجه بود کمترین مهمی نداده است ولی بقدر مقدور عملیاتی نموده که از هر حیث قابل تقدیر و تمجید است

موتگی که بلدیہ فعلی تاسیس شده اداره صحیہ و معاونت عمومی تشکیل و تاکنون بافته ان خیل از وسائل و کمی فایده موثری بخدمات عمومی و تمام المنعمه مفروضه نیل مسکنه بدو که خلاصه آن خرج می نمود

اداره صحبہ بلدیہ ہیباوت از دائرہ صحبہ و دائرہ دملوت عمومی است که مرابطہ و نظایف ذیل را عہدہ دارند

صحبہ

- ۱ - مراقبت و نظارت در اوضاع و حالات صحی شهر و مراقبت در ترتیب احصائیه
- ۲ - نظارت در حفظ اہل صحہ و مراعات نظافت در کلیہ ارزاق عمومی و عساری بودن فروشندگان از امراض مسریہ
- ۳ - نظارت در حفظ الصحہ و کفایت شہر از تہیہ نظر صحی
- ۴ - مراقبت در امور دواخانہ ہا و جلوگیری از فروش ادویہ مضرہ و کولہ
- ۵ - تفتیش و نظارت در امور صحی مساجد و مدارس و مکاتب و حمامہا و سلسالی ہا و مہمان خانہ ہا و نمایندگاہ ہا و قہورہ خانہا
- ۶ - نظارت در تنظیم مجاری قنوات و آبہای مغروب
- ۷ - نظارت در دکان قصای شہر
- ۸ - نظارت در امور تظہیفات شہر و تہیہ و وسایل حملہ کنفاذات باسرع و وسایل
- ۹ - مراقبت در اطاعت و خستہ شویشخانہ های عمومی
- ۱۰ - دستور و تہیہ و وسایل ساختمان مستراح های عمومی در مہامیر
- ۱۱ - جلوگیری از طبابت اطبای بی دیپلم و غیر مجاز از وزارت مہارف
- ۱۲ - جلوگیری از عملیات بیرونیہ قابیلہ های بی اطلاع

مساوئت عمومی

- ۱ - تاسیس مطب های عجائی یا بست امدادی در محلات شہر و شمیران و حضرت عبدالعظیم و همچنین تاسیس دویست مجالی دند انسانزی
- ۲ - تقسیم دواوی عجائی بنقرہ
- ۳ - تعیین اطباء بلدی و منتخبین صحی بقدر لزوم
- ۴ - تاسیس و ادارہ کردن سریشخانہ بلدی دواوی قزیب لودتخت خواب برای ذسکور و اطفال و اطفال
- ۵ - تحویل گرفتن دارالماجائین از ادارہ نظیہ و توسعہ دادن ان و خریدن حیاط و حرارت علیحدہ جہت عجائین اطفال
- دراوایل نور سنہ گذشتہ ادارہ صحبہ با تاسیسات ذیل تشکیل و با مؤتیقہ ہائی کہ در اجرای نظامنامہ های صحی حاصل نمودہ است بہ تاسیس (مریضخانہ بلدی) (مطب عمومی مجالی) (دواخانہ ہای) (دار التجویہ و مقدمات تاسیس دارالمرطمانہ برای پرورتن اطفال فینز خولہ) موافق کردہ ہماست
- ۶ - اطباء بلدی - عہدہ اطبای بلدی کہ بطور غیر نامور انجام وظایف صحی در محلات

مخالفه. و مراقبت - شرایط - حفظه الصحه شهر میباشند. پنج نفر است و هر فرد ناحیه شهر به يك نفر از اطیبای محل تخصص داده شده.

وظایف اطباء صبحی شرح ذیل است - مراقبت - مواد غذایی از حیث نازکی در مرغی آنها - رسیدگی و تغذیه صحت مزاج عموم کارگران - دلائیله و اسبابها - نظارت در نظافت دکابین و مخصوصاً دکابین فروشندگان - ماکولات - مراقبت - در نظافت مجاری میاء - قنوات - حوشها و آب انبارها - مراقبت در امور غسلخانهها - و اجراء قوانین شرعی و صبحی در آنها - عیادت مرضای فقیر غیر قادر بر حرکت - معالجه مجانی - مسرمین مفروقی - صدور جو زردن برای ادوات فقیر و بی بضاعت

در این مدت قبیل اطیبای صبحی با موانع و محظورات عدیده در اغلب وظایف مقررده فوق موفق گردیده. موافق احصائیه های موجوده عده زیادی حوضها و آب انبارهای واقعه در اماکن موسمی که آبهای آنها قلمد و آکسید و مخلفات حفظ الصحه بوده تخلیه نموده و همین قسم در نظافت حمامها و تجدید آبهای آنها اقدام و حتی المقدور مرابث در نظافت دائمی آنها دارند.

و همین قسم باری اقدامات صبحی از قبیل منع استعمال دخانیات در حمام و جلوگیری از ورود شخص لباس پوشیده در مزاج حمامها که سجن بیته را کل آورد کرده و بد آن کل هارا اجتماع کنندگان با پاهای خود بخزیه میزنند و منع دخول مبتلایان بامراض مسریه در حمام شده است بدین است تدبیر خواهند نمود که اطباء بدلی تا اندازه که مقتضیات ممکنتی و مقتضیات عمومی اجازه میداد از ادای وظایف خود قصور ننویزند.

یکی از اقدامات مهمی که از طرف اداره صحبه قلمی شده تنظیم نظامنامه برای غسلخانه است مسکه موافق مقتضیات مذهبی و اصول صبحی تهیه و مواد عمدۀ آن به موقع اجرا گذارده شده است.

در قسمت مسالخ که بر خلاف مقررات و تصویب مجلس حفظ الصحه از ناز آباد بفرج آباد انتقال یافته و چندان وضعیت مناسبی ندارد اداره صحبه سن خواهد داشت که بخرج خود در آبه مسلخی بر طبق احتیاجات شهر بسازد.

و نظر اینکه اغلب اوقات بواسطه هجوم باریه امراض در حیوانات و ادوات تلفاتی بعیوانات شهری وارد میشود اداره صحبه علاوه بر طبیب بیطاروی که از سابق مرابث مسلخ بوده باکک مدرسه بیطاروی وسایل انضاد نموده امیدوار است در آبه از نظائر این قبیل امراض در حیوانات اهلی جلوگیری نماید.

نظر اینکه یکی از وسایل شیوع امراض مسریه در شهر بواسطه شستن زخوت و باریه آفات در مجاری میاباست اقدام صحبه رخت شویخانه های موجود را تعمیر و وسای است که در ناحیه يك رخت شویخانه بنا کند و بملامه متفقین ببار برای عمانیت بقید مقهور از دست شستن در منزلها و قنولات تعیین کرده ولی اقدامات مهمتری در این زمینه خواهد نمود.

چون بزرگترین وسیله گدازت معابر و شوارع بیرون مستراح عمومی است که کسبه و عابریین نسیانند برای رفع حاجت بدون ملاحظه از مضار اخلاق و اجتماعی و صحتی آن دو مسافر عمومی و مساجد و مسزاحهای عامه را برونند عجله چند مستراح در بعضی محلات کثیر العبور و پر جمعیت ساخته شده و در نظر هست که در آلیه نزدیک به تعداد آن ها افزوده و منظره سکین شهر را از حالت نمل نجات دهد در این مورد مساعدت مالی مالکین محترم مستغلات و عموم اهالی دخالت و توفری در یفرقت این منظور خواهد داشت (سزاسهای بنا شده یکی مردانه و یکی زنانه در پشت سرای وزیر نظام و یکی در خیابان ناسریه است که قریب پانام و چندین مستراح مردانه و زنانه هم در شمیرانات برای محفوظ داشتن آبهای جاری بنا شده است - علاوه بر اقدامات سابق الذکر در این مدت باره عملیات مفرقه هم شده است که هر یک در نوبه خود برای حفظ الصحه ساکنین شهر مقید بوده است از جمله جلوگیری از مغایله هفتونی که در شهر تولید کثافت و عفونت می نماید از قبیل زه تاویه و فحشاری و کله و روده پاک کنی که با وسائل متخذه بتدریج آن ها را بخارج شهر یا نقاط و محلات کم جمعیت انتقال داده و خواهد داد - اقدامات در محصور کردن و تیغه کشیدن جلوی زه های شهری و دکاکن خنروبه - وضع کثافت و اقدام در دیوار کشیدن دور یخچالهای خنروبه که در معابر واقع و محل مزبله اهالی شده بود

جلوگیری از فروش دواجات توسط عطاری های بی سواد که تولید مخاطرات مینمود و منع از حمایت قابله های بی اطلاع - سعی در عانت آکید از استعمال تریاک در قهوه خانها و مراکز عمومی و تهیه پیشنهاد برای اینکه در آتیه شاید موفق به قدغن کلمه این سم مهلک در جامعه بشود -

مراقبت در نظافت هتل ها و رستورانها و خصوصاً قسمت صحنی مزاج مستخدمین و کارگران خازان - مسلمانان - حمامها و اشخاصی که طرف مراجعه عموم هستند در بیان تفریح مختصری از اقدامات اداره صحت و معانوت عمومی برای مزید اطلاع خاطر عموم پستهای امدادی بلدی و عده او که تاکنون مهاینه نموده اند بشرح ذیل توضیح مینماید پست ها عبارت اند از :

پست امدادی میدان توپخانه - پست عله قاجاریه - پست قنات آباد - پست یاجنار جهت امراض مقارن و جدایی - پست زنانه در چهار راه حسن آباد و کویت صحنی در چهار راه و زاویه مقدسه - پست سر قبر آقا و درویش دندانازی در میدان توپخانه و بازارچه قوام الدوله دائر است علاوه در چهار ماه تابستان یک پست موقتی در فرب شرابخانه برای عابریین و سقا های راه و اشخاصیکه دواجات مخاطرات میشوند دائر است

پستهای فوق الذکر از اطباء دیلمه و مهابین با اطلاع تشکیله و موافق مقتضیات فصلی چندین ساعت صبح و عصر مشغول پذیرائی مرضای فقیر بوده دواجات آنها را مجاناً میدهند - علاوه وسائلی اتخاذ شده است که اشخاص بی بضاعت فقط باین پستها مراجعه نمایند و طبیبان اصحابی موجوده تاریخ اواسط برج میزان گذشته جفا دوسه هزار و یکصد و سی و یک نفر به پستهای امدادی مراجعه نموده و یک قسمت عمده آنها مبتلا با مرض نسریه و مقارنیتی که ناشی از سوء اخلاق

- ۱۰ -

جامه و مربوط با محاسبات اعلاق و ارضاع اجتماعی شهر است بوده و متأسفانه روز بروز تعداد این قبیل مرثی افریده میشود.

چنانچه اشاره شد یکی از بهتین یادگارهای نام الانمه و مؤثری که توسط اداره صحیه شده ایجاد يك باب مرثی خانه است برای فقراء شهری - مریشخانه بلدی در اواسط برج عقرب ۱۳۰۰ تأسیس گردید برای اینکه عده از مرثی فقیر را که بواسطه نداشتن دوا و غذا گاهی در معابر اقتصاد و با حالت رقت انگیزی تلف می شدند و پذیرفتن آنها در مریشخانه های موجود شهر از قبیل مریشخانه دولتی و مریشخانه احمدی بواسطه نبودن تخت خواب ممکن نمیشد قبول و معالجه نماید برای عمل مریشخانه باغ و سیب و این در ازمای شاه و شهر را انتخاب کرده - این مریشخانه برای یکسخت خواب تهیه شده ولی فعلاً دارای (۸۷) عدد تخت خواب است و به پنج سیمه تقسیم میشود (داخل - جراحی - امراض مسریه - زنان - کودکان) به علاوه دارای دواخانه است و يك المساق عمومی برای مرثی جدید الورود تهیه شده که قبل از حمل بقرصه مربوطه ۲۴ ساعت در آن المساق برای تنظیف و تغییر لباس و نمایه و تشخیص مرض میماتد المساق مخصوص برای عملیات جراحی و يك المساق لابراتوار و يك باب رختشویی خانه و المساق دیسکری برای ضد عفونی کردن اسباب و البسه و غیره در آن جا موجود است .

شرایط پذیرفته شدن مرثی در مریشخانه همان شرایط پست های امدادی است یعنی اشخاصی که قادر وسایل معالجه و مدارای خود هستند بهمرثی کمیاب یا ها یا اداره صحیه یا اطباء بلدی و پستهای امدادی یا یکی از معاریف شهر پذیرفته می شوند مخصوصاً اعتباراتی هم برای کرایه حمل و نقل مرثی منظور شده است که خود مریشخانه میپردازد - در سه ماشیه با اینکه هنوز تسهیلات مریشخانه کاملاً منظم نشده و جرح های آن بر آه نرفته بود و معذلك شخصاً و هفت نفر در مؤسسه مذکوره پذیرفته شده و شخصوسی و پنج نفر از آنها معالجه شده اند

در خانه شماره میدارد که یاره نواقص در وضعیت قلبی مریشخانه بلدی هست که بواسطه کمی عایدات هنوز بلدی موقوف برقم آن ها نشده و در آتیه امیدوار است با کمک اولیاء محترم دولت اقدامات لازمه بشود و همین قسم دو مریشخانه کوچک در زاربه مقدسه و شمیران باید ایجاد شود که فقراء بجای را معالجه نمایند

۲ - احصائیه و سبجل احوال

اداره سبجل احوال و احصائیه مشتمل بر دو دائره جداگانه است که خلاصه عملیات هر يك از آنها ذیلا ذکر میشود

۱ - دائره سبجل احوال

تسویب نامه عمومی سبجل احوال در ۲۰ سنبله ۱۲۹۷ به تصویب هیئت وزراء رسیده و از ۱۵ برج قوس ۱۲۹۷ در طهران اجرا شده وظایف سبجل احوال تا حوال ۱۳۰۰ در تحت نظر اداره نظمی بوده از آن تاریخ به بعد جزء بلدی و يك فائزه مرکزی مخصوص برای این مقصود تشکیل یافته است

دائرہ منبجہ نواحی ده کافہ سجل احوال را برای صرفہ جوئی به هنت ناحیہ تقلیل داده و سه نفر اعضاء هر کدام از آنها را بدو نفر تبدیل نموده است . علاوه بر دفاتر شهر دفاتر دیگری نیز در اطراف طهران که عبارت از بلوک غار و فشا نویه و کن و سولقان و شیران و لوسانات باشد تاسیس و ایجاد نموده است .

از ۱۵ حوت اینطرف نظر بتقلیل بودجه اجزاء دفاتر شهر بیک نفر و مامورین خارج بدو نفر تنزل کرده اند (به علاوه سه نفر عضو کمیٹی در شهر) دائرہ سجل احوال آرشو منظم و متحدالشکلی تشکیل داده به طبع دفاتر (زیر نوار) پرداخته اوراق چاپی را تکمیل نموده نواقص قانون سجل احوال را بوسیله متحد السال هما رفع وقانون جامع برای موقع مناسبی تهیه و صادر کرده

احالی را بسایل ممکنه به ثبت اساسی خود تشویق کرده و وزارت خنثیا و ادارات دولتی را برای مساعدت و پشتیبانی مقاصد خود بهر نوع که بوده دعوت نموده است .

صورت احصائیه سجل احوال از ۱۵ قوس ۱۲۹۷ الی آخر برج حوت

تختقوی ثیل ۱۳۰۰ (آنچه ثبت شده) از اینقرار است

متولدین قبل از تاسیس سجل احوال	متولدین جدید	موقوفیات	از دراج	طلاق
۹۷۹۴۴ نفر	۱۳۰۶۳	۴۴۷۸	۴۵۹۳	۱۷۰

احصائیه

دائرہ احصائیه با تشکیلات بلدیہ جدید تاسیس گردیده و خود را موظف باین دانسته است که از کلیه جریانات اجتماعی - اقتصادی - اخلاقی و صحتی شهر اطلاعات کسب نموده بوسیله ارقام مثبت و کرائیکهای متعدد عوامل و نتایج آنها را به انظار عامه برساند

مسئله است بدون ارقام مثبت و بدون احصائیه بلدیہ بهیچوجه نمی تواند اقدامات سود مندی نموده و از نتایج عملیات خود آگاهی یابد .

دائرہ احصائیه از بدو تاسیس تمام اوقات خود را به جمع آوری اطلاعات از دفاتر و نوسختجات مختلفه - صورت حسابهای کهنه - راپرت های خباز خانه غسالخانه ها و غیره صرف کرده علاوه بر این مدل های مخصوصی برای دفاتر پستهای امدادی - راپرت قوابل - راپرت غسالخانه ها دفاتر مالی غیر مسلمه و غیره تهیه می کنند

دائرہ احصائیه در این مدت ۲۲ ماهه اطلاعات مهمی کسب نموده و احصائیه های گوناگون جمع آوری کرده و میکنند که مختصرا از قرار ذیل می باشند

۱ - احصائیه نفوس طهران - از نفوس طهران یک احصائیه قدیمی چهل سال پیش بدست آورده است که مطابق آن نفوس شهر صد و چهار هزار و چهار صد و نود نفر بوده است و یک سر شماری هم بوسیله اجزاء خود در اوایل همدلسنه نموده است و در احصائیه مذکوره نفوس شهر بپیر از نصاب این اعضاء

سفارتخانهها یکصد و نود و شش هزار و دویست و پنجاه نفر ثبت شده علاوه بر همه نفوس اطلاعاتیه دیگری در این احصائیه بدست آمده است که در این مختصر و ایبرت نوشتن آنها غیر مقدور است

۲- احصائیه متولدین... توفیقات... از دواج و طلاق... کمازدهقان... سجل احوال... اجزای... و غیره... این احصائیه توفیقات و از این راههای غایبها استخراج میکنند این احصائیه خیلی مفید و از نقطه نظر درجات سن و امراض مختلفه و تقسیم آنها نسبت بانواحی شهر حایب توجه است

۳- احصائیه اتباع خارجه

۴- احصائیه بعضی از صاحبان مشاغل از قبیل... در تکمیل... حالها و غیره... این احصائیه هم بوسیله نظایه تهیه شده اند و هم در احصائیه اخیر شهر بدست آمده اند

۵- احصائیه صحی... این احصائیه خیلی مفصل و متعدد است برای ترتیب آن از دفاتر ماہیایه پستهای امدادی... مریمخانه بدیه و از کلبه مریمخانه های شهر کسب اطلاع نموده احصائیه کامل بدست آورده است که از حالت صحی شهر بخوبی مطالعه کننده را آگاه میسازد

۶- احصائیه اعیان... دوا سازها... دند انسانها... قوایل شهر که بوسیله دفاتر وزارت علوم و تحقیقات محل و دفاتر مستلزمات تهیه شده اند

۷- احصائیه محکومین خانگی و جنبه و جنایات... این احصائیه ها نیز متنوع و شایان اهمیت و حایب وقت هستند

۸- احصائیه مدارس... طلاب... حاصلین دیلم گرفته... باسوادینی... نوان این شهر... و توفیقات

۹- احصائیه مشروح واردات ماهیانه انبار دولتی... نرخ اجناس... مصالح... اجرت کارگر در حال حاضر و از هفتاد سال پیش تاکنون

۱۰- احصائیه سوق الدواب... دواب شهری... اصناف طهران... طبقات راه شیران و دواب نمایش حراج و غیره

۱۱- احصائیه مصرف تریاک... مصرف الکل... مصرف حقیقی و حقیقی که هم مصرف شهر و شهره کنی... ها

۱۲- احصائیه فلاحی ایالت طهران... مالیات ایالت طهران... خالصیات ایالت طهران... مامان دغال سنگ... طوابع طهران... نفوس بعضی از بلوکات در زمان قدیم و حاضر و در چهل سال قبل... ایالت ایالت طهران و غیره و غیره؟

۱۳- احصائیه مصرف نان و گوشت ماهیانه شهر و واردات ذابیح... صورت دکاسین خبازی و قصابی

۱۴- احصائیه فخر خایه... میخچالها... قراولخانه... میرایه... محله احتساب... چراغانی شهری... قنوات و میاه جاری

۱۵- احصائیه حمل و نقل دولتی... پستخانه... بانک استقراضی... قیمت کرایه حمل و نقل و غیره

۱۶- کرافیک... های متعدد راجع بکلیه مواد فوق الذکر و اهمیت بلوکات راجع بوارزات غایب شهری... نقشه کرافیک شهر از نقطه نظر امراض کرافیک راجع بمصرف نان و گوشت و غیره که بوسیله این کرافیکها معلوم و ضمیمات اجتماعی اخلاقی اقتصادی و صحی شهر بخوبی محسوس است

دوچاتمه مذکور میشود که بجز این و ذکر مواد فوق الذکر اقدامات و زحمات این دائره

— ۱۳ —

درست معلوم نیکردد در این موضوع يك وايزرت. مفضلترى لازم است که عملیات این دائره را شرح داده و از نتایج حاصله مطالعه کننده را مطلع سازد.

۵ - محاسبات و نظارت عایدات

اداره محاسبات در بدو تاسیس بلدیہ توام با دوائر عایدات مستقیم و غیر مستقیم بوده ولی نظر بتصویب دولت عایدات مستقیم و غیر مستقیم هر يك دوائر مستقله جداگانه گردیده و اداره محاسبات مؤلف گردیده است علاوه بر ترتیب و تنظیم محاسبات کل در عملیات دوائر مذكوره نظارت نماید دفاتر اداره مذكوره همیشه با زوعموم اهالی میزاند و بدون هیچگونه ممانعتی آنها را ملاحظه و از مقصدیان توضیح بخواهند و برای مزید استحضار خلاصه حساب عایدات و مخارج بلدیہ طهران را در مدت شش ماه اول هر ساله ذیلا ذکر مینماید تا توضیح اینکه معمولا عایدات بلدیہ در شش ماه دوم بطور متوسط يك ثلث تنزل مینماید .. ضمنا اشعار میرسد که عایدات بلدیہ همه روزمره صریحا تحویل بانک شاهنشاهی ایران شده و مخارج یومیہ نیز حواله بانک مذكور میشود و از این راه نیز وسیله برای تقش در عایدات و مخارج بلدیہ فراهم است

دائرة عایدات مستقیم مامور جمع اوری عایدات مستغلات حراج .. اصناف .. نمایشات - اعطاس و عیدی و غیره و دائرة عایدات غیر مستقیم مامور وصول عواید نواقل - بار - ذباج - سوق اندواب و غیره است

و بطوریکه در فرق ذکر شد دو دائرة مذكوره مستقل اند ولی وظائف خود را در تحت نظارت رئیس محاسبات کل انجام میدهند و برای اینکه قارئین محترم از شرح اقدامات آنها اجالا مستحضر شوند بصورت حساب ذیل (قسمت عایدات) مراجعه فرمایند

توضیح اینکه در صورت حساب شش ماهه دوم که در آخر سال باید طبع شود معارف مدرسه ابتدائی و صنعتی ایام ذکر و اثاث که محل و اثاثیه و لوازم آن تهیه شده و در شرف افتتاح است و مخارج دار الرضا که مشغول تاسیس آن هستند بره باقی که در صورت حساب ذیل برای مؤسسات خبریه و سجه منظور شده اضافه خواهد شد .

صورت عایدات و مخارج ششماہ اول سال ایت ٹیل ۱۳۰۶ بلدیہ طهران

عایدات

ملاحظات	مبلغ کل		مبلغ جزء		شرح	
	ع	د	د	ق		
	اوق	تومان	تومان	د	ق	
					عایدات حقیقی	
					۱ عایدات مستقیم	
				۲۵۱۰۹	۱۷۵	مستغلات
				۱۵۹۷	-۶۰	حراج
				۳۴۶۸	۴۷۰	اصناف
				۱۹۲۷	۶۲۰	اعطاسی و میدی
				۱۰۴۰	۳۷۵	ندایشات
		۳۳۱۴۶۸		۴۴۱	-	متفرقه (غیر مستغلات)
						ب عایدات غیر مستقیم
				۵۷۹۵۲	۶۵۰	نواقل
				۱۲۱۴۱۲	-۵۰	بازار
				۱۸۶۶۴	-	ذبايح
				۸۶۷۲	-	سوق الدواب
				۷۴۰	۱	رأسی یکران از کوسفذر
		۲۰۷۵۲۹	۴۰۵	۸۸	۱	متفرقه
						ت عایدات مستغلات بلدی
						عایدات درواقی
		۱۶۹۵	-	-	-	
		۲۴۰۸۴۵	۷۰۵			

عایدات

ملاحظات	جمع		مبلغ کل		مبلغ جزء		شرح
	دق	تومان	دق	تومان	دق	تومان	
			۲۴۰۸۳۵	۷۰۵	—		مذکور
							ت سایر عایدات
							بیاب
						۳۱۳۲۸	۳۹۰
						۶۰۰	۷
						۳۷۲	۸
						۴۰۰	
						۲۳۸	۳
						۴۸۴	۶۵۰
						۵۰۰	
						۱۰۷۲	۳۱۰
						۱۳۳۱۲	۱۳۰
			۴۸۳۰۹۱	۲۸۰	—		» باج راه شیران
							جمع عایدات حقیقی
	۲۸۹۱۵۳	۹۸۵					
							کمک خرج
						۲۷۰۳۲	۲۵
							بانک زانمشاهی تدمه حساب جاری
	۳۳۲۷۲	۲۷۵	۶۲۴۰۱	۲۵۰			تجارتخانه امدادیہ »
							جمع عایدات و کمک خرج
	۳۲۲۴۲۷	۲۶۰					حساب موقوفہ
							تحویلی دایرہ عایدات مستقیم
						۱۷۵	
							از باب برج میزان
						۲۴۴	۳۳۰
							متفرقه
	۳۲۲۶۷۱	۶					جمع کل عایدات
	۱۰۱۲	۳۱۵					موجودی اول سال ایت قبل
							جمع کل
	۳۲۳۶۸۳	۹۱۵					

مخارج

ملاحظات	مبلغ کل		مبلغ جزء		شرح
	د	ق	د	ق	
					مخارج اداری و انتفاعی هذه السنه و
					قروض سنه ماضیه
			۲۵۳۶۴	۸۱۰	میزان اوراق درخواست اداره مرکزی
			۳۰۱۲۷	۴۸۵	» اداره محاسبات و طبقات
			۳۶۶۵۳	۱	» اداره صحیه و معاونت عمومی
			۱۲۲۴۰۰	۴۵	» اداره ساختمان
			۵۶۳۴۴	۴۵	» اداره امور خیریه
			۹۴۷۳	۳۵۰	» اداره احصائیه و سجل احوال
			۴۳۲۸		» دائره تقنیش
			۸۲۵	۳۴۰	» باجگیری راه شمیران
			۱۳۶۰۰		» دیون
				۱۹	مخارجی که بلدیہ شمیران از مایدات کرده است
	۲۹۹۱۳۵	۲۹۵			جمع
		۱۳۵۷		۴۹۵	مجلس حفظ لصفه دولتی از بابت عثریه نواقل
		۳۰۰۴۹۲		۷۹۰	جمع مخارج اداری و انتفاعی
					استرداد قروض سنه ماضیه
					راجع به مخارج دولتی
			۱۴۹۷	۷۰۵	مجلس حفظ لصفه دولتی
			۵۴۵	۵۱۵	وزارت عالیہ
			۱۳۰۷۵	۱۱۰	اداره قشونی
				۱۰۲۰	حکومت نظامی
				۵۶۰۰	بانک شاهنشاهی
					اداره صحیه
	۲۲۲۸۳	۳۳۰	۵۵۰		جمع کل مخارج
	۳۲۲۷۷۶	۱۳۰			موجودی امارات در آخر برج سنه
		۹۰۷		۷۹۵	
	۳۴۴۱۸۳	۹۱۵			جمع کل

۶ - کابینه

کابینه بلدیہ شامل دائرہ اجراء و شعب آرشو و ملازومات است و از بدو تاسیس بلدیہ تا بحال ۱۱۴۱۳ فقرہ مراسلہ وارد بلدیہ طهران و ۷۴۹۷ فقرہ مراسلہ صادر شدہ است

۷ - دائرہ تفتیش

دائرہ مذکورہ نظارت دو کلیہ عایدات و مخارج مؤسسات بلدیہ نموده موظف است راپرت تفتیشات خود را مرتباً بنظر ریاست یا کفالت بلدیہ طهران برساند بعلاوہ در اجراء وظائف اعضاء و اجزاء بلدیہ ہمہ گونه حق تفتیش و نظارت دارد

در خانہ معروض میدارد . اسبت پحوالنجی کہ شہر طهران دارد این مختصر عملیات شاید قابل ذکر ہم نبوده و اگر بشرح آن پرداخت بیشتر از این قلمہ نظر بوده است کہ توجہ سکنہ پایتخت را باہمیت امور بلدی معطوف داشته و خاطر نشان نمایم ممکہ برای آہ و ابر و مند کردن شہری مثل طهران کہ از ابتدا از روی یک نقشہ عامی و یک مطالعات صحیحی کہ در محالک متمدتہ معمول است ساختہ نشدہ جد و جہد های زیاد و کمک های مادی و معنوی و مدت کافی لازم است و باید لا اقل میزان عواید و مصارف بلدیہ های بعضی از شہر های کوچک اروپا را در نظر گرفتہ و حصول نتایج منظورہ را منوط بہ اعلی درجہ ہمت اهالی دانست ضمناً ناگزیر از عرض این نکتہ است ممکہ اولین اقدامات اساسی و حفظ الصحہ سکنہ شہر بدو ساختن مخزن های آب مشروب و لولہ کشی در تمام نقاط شہر و ثانیاً بنای عجاری قاضل آب تحت الارضی است کہ بدون انجام این دو امر ساختمان صحیح معابر از روی قوانین علمی بھیجوجہ ممکن نخواہد بود و پس از این دو اقدام اولیہ کہ مخارج ہر یک کمتر از چند کروہ تومان نیست میتوان بہ عملیات دیگر پرداخت و کرہ با عایدات و عوارض فوسلی بلدی کہ میزان آن در ابتدای تاسیس نصد ہزار تومان در نظر گرفته شدہ و قعلا در سال بیش از تقریباً چہار صد ہزار تومان نیست . و قسمتی از اهالی برای پرداخت آنہم حاضر نیستند جز ہرین عملیات فنی مختصر و اقدامات صحیحی و تعاونی و ہمین اندازہ تنویر و تعمیر چہ انتظاری میتوان داشت امید است با توجہات دولت و تشکلات قانونی و مساعی مستقار امریکائی و بذل ہمت اهالی شہر از این بید نتایج مهم تر و مفیدتر حاصل کردہ بیونانہ و نمایدہ

۱۷ دی ۱۳۰۱

حکیم اعظم - بلدیہ طهران

بلدیہ طهران

ادارہ صحت و معاونت عمومی

دایرہ ۲۲۷
نمبر ۲۲۷

۱۶
۵

(۱۴)

۳۰/۲/۱۳۰۰
مورخہ ۳۰ برج حمل ۱۳۰۰
ضمیمہ

مقام مقدس مجلس شورای ملی شہید ارکانہ
با نهایت احترام و تکریم و در کمال احتیاط و رعایت قوانین شرعی و دستورات صحتی
تدوین شدہ است لفاً تقدیم میدارد مستدعی است مقرر فرمائید
نظامنامہ مذکور را بنظر محترم آقایان نمایندگان معظم برسانند- رئیس اداره صحتیہ و معاونت عمومی
نظامنامہ مذکور در تاریخ اول حمل بموقع اجرا گذارده شدہ است

امین مسر

[نشان تاج و شیر و خورشید] ۱۳۰۱/۲/۳ مورخہ ۳۰ حمل ۱۳۰۰

بلدیہ طهران

ادارہ صحتیہ و معاونت عمومی

نمبر ۲۲۷

مقام مقدس شورای ملی شہید ارکانہ
با نهایت احترام دو نسخہ از نظامنامہ غسلخانہ و حفارخانہ را کہ توسط ادارہ صحتیہ و معاونت عمومی
بلدی با رعایت قوانین شرعی و دستورات صحتی تدوین شدہ است لفاً تقدیم میدارد مستدعی است مقرر فرمائید
نظامنامہ مذکور را بنظر محترم آقایان نمایندگان معظم برسانند- رئیس ادارہ صحتیہ و معاونت عمومی
نظامنامہ مذکور در تاریخ اول حمل بموقع اجرا گذارده شدہ است

پژوہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی

اطلاق تنفس

پیام بهارستان / د ۱۰ س ۱۰ ش ۴ / تابستان ۱۳۸۸

بسم الله الرحمن الرحيم
اداره صحیہ و معاونت عمومی بلدی
نظامنامه خدمات خانہگاہ

کلیات - ترتیب و انتظام امور خدماتخانہ ها و قبرستان ها در تحت
مسئولیت اداره صحیہ بلدی است و از طرف آن اداره یکسفر شخص
درستگار برای باشرت در امر خدماتخانہ و یک نفر دیگر برای باشرت
حناار خانہ معین می شود و تعیین عده غسل و غسله و معرینی اجزاء آن
به شغل های معینہ بنظرات باشرین مسؤل است که اداره صحیہ
بلدی معرینی نودہمین از اجزاء اداره صحیہ مسئول انجام خدمات مر جوئے شوند
تخصیصی مسؤل خدماتخانہ و حناار خانہ باید کلیه عملیات خود را در دفتر
های مخصوص ثبت و ضبط نمایند و همچنین کتابچه مخصوص دیگری برای
ثبت اسامی غسل و غسله و حناار باید موجود باشد
تخصیصی مسؤل خدماتخانہ باید همه روزہ راپرت اموات روز گذشته را
در روزہ مخصوص که از طرف اداره صحیہ بلدی معین میشود نوشته یا در صورت
ارسال دارد اینورہ علاوه بر دفتری است که همه روزہ اموات در آنجا
ثبت میشوند و باید همیشه موجود باشد
تخصیصی مسؤل باید همیشه پنج ملاطه مامور متکی یا معمل و پارچه
دیگر متکی که بعضی آیات قرآن مناسب راجع بامر موت از قبیل
کل نفس ذائقة الموت و غیره را از قبل الزم و غیره حاضر داشته باشند
باید دو دستگاه کالسه مخصوص حمل جنازه یا در صورت آن حاضر داشته باشد
تخصیصی خدماتخانہ باید سه الی چهار جفت حمل اموات تکلیفاری
نماید که اجرت حمل میت توسط الاغ از شمال شهر و وسط میدان قریحانه چهار نفران

و از میدان توپخانه و قیامطر. جنوب شهر سه قران خواهد بود
مهر معینی را دو خدماتخانہ بصورت جواز دفن حق غسل بنادند تا بجهت
بر خلاف رفتار شود مباشر مسؤل به مجازات خواهد رسید
تخصیصی خدماتخانہ باید در خدماتخانہ دارای تلفون باشد و در موارد
مشگر که فوراً از اداره صحیہ یا طبیب بلدی تکلیف بخوانند و رفتارش هم
اسباب زحمت مردم نشود
فصل اول - بنای غسلخانه
ماده ۱ - ساختمان غسلخانه مطابق دستورات اداره صحیہ بلدی
برای هر کس آزاد است
ماده ۲ - هر خدماتخانہ باید دارای دو اطاق غسل یکی مردانه یکی
زنانه و هر اطاق دارای دو سنگ غسل باشد علاوه در هر اطاق یکسری
وسجی بجهت کفن نمودن میت بنا نمایند و در هر اطاق حوضچه کوچکی
بسیلابی که بتوسط شیر از حوض بزرگ آب داخل شود
ماده ۳ - یک اطاق تمیز بجز برای توقف متابعت کنندگان میت باید
ترتیب داده شود و در زمستان توسط بخاری گرم شود
ماده ۴ - اطاق خیمه توقف عملہ جات خدماتخانہ باید تمهید شود و
در اطاق چندین قفسه خیمه البسه عملیاتی موجود باشد
ماده ۵ - یک انبار مخصوص خیمه گذاردن البسه که باید عده غنوی
شوند لازم است
ماده ۶ - یک انبار خیمه البسه امواتی که باید بسوزانند بنا شود

۳

- ماده ۷ — يك كوره بزرگ كه در دوری آن باطل می باشد برای جوشاندن آبیه اموات باید ساخته شود كه در زیر آفام آبیه را كه میخواهند بسوزانند
- ماده ۸ — يك مستراح كه همیشه تمیز و پاك باشد موجود باشد
- ماده ۹ — خنجر يك چاه آب كه توسط لایه یا دلو آب از آن چاه بگشند و در حوض بریزند لازم است
- ماده ۱۰ — يك حوض بزرگ در وسط دو اطاق مغلل باید ساخته شود كه از چاه آب در آن پر شود
- ماده ۱۱ — برای فاشل آب مغلل باید يك چاه عمیق حفر شود
- ماده ۱۲ — غرس اشجار در حیطه غسالخانه لازم است
- ماده ۱۳ — در قبرستان باید همیشه آجر نظامی و اسباب راجه بدین حاضر باشد كه اسباب تعویق دفن اموات نشود
- فصل دوم — راجع باموات قبل از حمل بنساخته
- ماده ۱ — تسلیل اموات در داخل شهر بلكی ممنوع است
- تبصره — در مواقع لزوم با اطلاع و اجازه اداره صحیه بلدی و در تحت نظارت طبیب صحیه ناحیه میتوان در داخل شهر اموات خود را غسل دهند مشروط بر اینكه كرايه كزاسك طبیب صحیه را بپردازند
- ماده ۲ — دفن و انبات گناور دن اموات در داخله شهر بلكی ممنوع است
- ماده ۳ — كپه اموات باید در محلهای كه بسم غسالخانه نامیده میشوند شست و نشو شده غسل داده شوند

۴

- ماده ۴ — حمل جنازه در در شك های شخص و كرايه ممنوع است لیكن در در شك های مخصوص حمل جنازه در سورنگ هت را در لاوت بگذارند میتوان حمل نماید
- ماده ۵ — هیچ جنازه را نمیتواند قبل از آنكه تسلیل جواز دن نماید بنساخته حمل نماید (برای جلوگیری از آواهاات جنه و جناات)
- تبصره — جواز دفن را طبیب معالج مكلف است بدهد و اشخاصیكه بدون طبیب فوت میشوند باید از طبیب صحیه ناحیه جواز دفن تحصیل نمایند و در موقع جنه و جناات و اموات متلون به نقطه و طبیب قانونی عدله مراجعه شود و تشخیص آن با طبیب صحیه بلدی است
- ماده ۶ — اشخاصیكه از امراض مسریه فوت میشوند از ارتاك و ملیوس متعلقه بپریش باید بر حسب دستور طبیب صحیه مذ منوفی شود
- ماده ۷ — قفرا و اشخاص غریب كدر مساجد و معابر و كلوا نسترای و غیره فوت میشوند وهم چنین جسد اطفالی را كه در مساجد یاد و معابر بگذارند قورا آزان نقطه باید اقرا بطلب صحیه بدهد و طبیب مذكور پس از معاینه و ازنگ متلون بجنه و جناات نسبت جواز دفن صادر نموده و بازان بدهد كه ماور مخصوص اینكار هت غریبها بنساخته حمل نماید
- ماده ۸ — جسد اطفال تا سن ۶ سال باید در شكه هائی كه سطح آن از يك ورقه آهن سفید مغروش شده باشد حمل شوند (در عمل لاوت خانه ها موجود است) برای جلوگیری از سرایت امراض مسریه كه ممكن است از طفل منوفی بچامل سرایت نماید

فصل سوم - واجب طاوت و وسائل قله اهوت :

- ماده ۱ - کلبه طاوت ها باید چوبی و داخل آنها از آهن سفید یک پارچه که در زمانی آهن لایم شده خروش شده باشد و از خارج بارتکروشن سفید رنگ نمایند برای اینکه هر چند روز یک مرتبه با سابون شسته شود و به علاوه کالک از خلال و فرج قنوز بکند
- ماده ۲ - طاوت ها باید دارای نمره و تازیخ ساخت و اسم ناحیه محل باشد
- ماده ۳ - طاوت ها باید خیلی مستعمل و کهنه باشند باید با تصدیق طبیب صحیح سوخته شود
- ماده ۴ - محل طاوت ها : امام زاده زید : چهار راه حسن آباد : امامزاده بچی : قبرستان سرچشمه یا محل دیگری که اندازه صحیح زمین نباید (مسجد آقا سید مصطفی مسجد بهشتیان . سید اسمعیل . کتبه نضرالدوله
- ماده ۵ - شخص مستحفظ طاوت باید قبلا وره جواز مینرا مطالبه نموده پس از رؤیت طاوت را تسلیم نماید و حق الحفظ طاوت از دستهای الهی یک قران خواهد بود که بمستحفظ داده میشود
- ماده ۶ - هر ناپوتیک در غسالخانه میت را محل مینماید در آنجا باید تطهیر طبیی شده و مجددا بوسه کشی اصلی رجعت داده شود (مقداری دوغ آب آهک بریزند داخل طاوت را بشویند)
- ماده ۷ - مستحقین طاوت مکلفند که همیشه طاوت را تمیز و پاکیزه و خشک نگاه دارند

فصل چهارم - غسالخانه

- در هر فسال خانه باید یک شخص متین امین برای گذاردن نماز میت همیشه حاضر باشد که میت بدون نماز دفن نشود
- ماده ۱ - غسالخانه باید مطابق قفله که از طرف اداره صحیح داده می شود ساخته شود
- ماده ۲ - عجالا سه غسال خانه برای شهر طهران کافی است
- ماده ۳ - غسالخانه باید در جنوب و خارج از شهر باشد و تعیین محل آن ب توسط اداره صحیح مین خواهد شد
- ماده ۴ - در هر اطاق غسل باید یک طرف مخصوصی که دارای محلول سولفید ۱/۱۰۰۰ باشد برای ضد عفونی کردن دستهای غسال و وضاله موجود باشد
- ماده ۵ - همه روزه مقداری گرد آهک در اطراف سنگ غسل و کتب اطاق بریزند و جاروب نمایند
- ماده ۶ - آب جفت شو و غسل باید در جاهای خیلی عمیق ریخته شوند که مطابق دستور طبیب صحیح حفر شده باشد
- ماده ۷ - میت زوجه از شش ساعت نباید در غسل خانه بماند
- ماده ۸ - در هر غسالخانه باید قفسه برای قروش پارچه های کفن گذارده شده باشد که از کرباس پست و چهار اراغی در آن قفسه موجود باشد که اگر صاحبان اموات بخواهند قیمت عادلانه بپایا فروخته شود بصره - صاحبان میت بخریدن کفن از غسالخانه مجبور نیستند

۷

فصل پنجم - راجع بشال و غسل

بطوریکه در شریعت مطهره مقرر است غسل و دوشن اموات آزاد است و هر کسی می‌تواند این شغل را انجام دهد لیکن از تقاضای نظر حفاظت‌الصحه و تعیین مرض واحصاب اموات غسل و غسل باید مواد ذیل را مراعات نمایند

تبصره - در مواقعی بر حسب وسعت و بسط شخصی می‌خواهند غیر از اجزاء غسلخانه باندیکی رجوع نمایند باید از اداره صحه و اذیت‌بند ناحیه تحصیل اجازه نمایند

ماده ۱ - اشخاصی که منصفی غسل و کفن اموات می‌شوند باید مسائل شرعی راجع به تسلیف و تکفین و خطوط را مطابق قوانین شرع معلوم بوده و کاملاً دارای اخلاق حسنه بپند و نیز یکی از حکام شرع انور اطلاعات منصفی را در عمل موثقی تصدیق کتبی داده باشد

ماده ۲ - غسل و غسله حق نداردند بی‌دوشن یا کولات و همچنین غسل سلمانای و حجابی و خات نامید

ماده ۳ - غسل و غسله باید پس از اینکه میت را غسل داده‌اند خرد را تا آرنج با سابون بپوشند و در سطول سوبلیه میت بکفیه نگاهدارند

ماده ۴ - هر غسل و غسله باید در موقع شست و شو و غسل میت یک پیراهن بلند سفید تمیز بپوشند و در تمام مدت روز پوشیده و دوروی آن کلمه مستطیم غسل نوشته باشد

ماده ۵ - غسل و غسله در تمام مدت روز حق دخول به شهر را نداردند

ماده ۶ - غسل و غسله باید بعد بلوغ رسیده و صحیح العزاج باشند

۸

ماده ۷ - غسل و غسله پس از انعام عمل و خروج از غسلخانه باید غسل میت نمایند

فصل ششم - خضار

ماده ۱ - کلیه خضارها باید در تحت مسؤولیت مباشرت خضارخانه بپند

ماده ۲ - هر قبری باید اقلاً یک ذرع و نیم عمق داشته باشد

ماده ۳ - آجر و آجر نعلای نظامی برای لحد و آهک باید همیشه در نزدیکی قبرستان مستطیم غسلخانه حاضر داشته باشد

ماده ۴ - اگر قبضی از مرض مسری از قبیل خصبه - وبا - سیاه زخم وغیره فوت کرده باشد باید مقدار یک تن آهک در آب مخلوط نموده در دوی قبر بریزند و بعد روی آنرا بپوشانند قیمت آن باساحب میت است

ماده ۵ - خضار باید وقتیکه میت را در قبر می‌گذازند مسائل شرعی را اجراء نمایند

ماده ۶ - تلاوت قرآن در سر قبر از جمله واجبات است

فصل هفتم - البسه اموات

ماده ۱ - کلیه روخت و سایر اشیاء از قبیل لجام و بوشک و غیره که همراه میت بقضایخانه وارد می‌شود قبل از آنکه نظیره ملهی ننویسد حق بی‌دوشن نداردند

ماده ۲ - البسه ذقیقت متعلق بانواتی که از امرایش مسریه فوت کرده‌اند باید مدت چهار ساعت در آب بپوشانند و بعد بمصرف فروری برسانند و یا بصاحبانش مسترد دارند

ماده ۳ - البسه امواتی که از امرایش غیر مسری فوت کرده اند باید

مدت دو ساعت در آب بجوشانند و بعد بمصرف فروش برسانند و یا بصاحبانش مسترد دارند

ماده ۴ — البسه کهنه غیر ذیقیمت متعلق بکلبه امراض مسری و غیر مسری باید در کوره های مخصوص اینکار گذاشته بسوزانند

ماده ۵ — هرگاه مپتی را در لحاف یا توشک و یا پارچه دیگری پیچیده درغسالخانه بیاورند اگر آن اشیاء کهنه و بی قیمت است بسوزانند در صورتیکه غیر مستعمل و ذیقیمت باشد باید مدت چهارساعت بجوشانند

ماده ۶ — کلبه البسه و اشیاء متعلق باموات که از طرف غسالخانه پس از ضد عفونی شدن بمصرف فروش میرسانند باید دارای مهر مخصوص باشد بدین مضمون (البسه کهنه ضد عفونی شده)

فصل هشتم — مخارج غسل و دفن

سدر و کافور پنبه و صابون مقدار کافی شرعی برای هر میت بقیمت عادله روز وجه دریافت شود

سقا و تلقین خوان يك قران

قیمت آجر روی لحد يك قران

نظامی اگر خواسته باشند چهار قران و ده شاهی

نعام غسل و غسله و حفار آزاد است هر مقدار که مایل باشند بعنوان خیرات در صندوق خیریه ریخته و در عوض قبض دریافت مبدارند برای اطفاله تا سن شش سال در کلبه مخارج فوق بقران کسر میشود علاوه بر مبلغ فوق يك قران باید اضافی پرداخته شود که برای حصار دور قبرستان و غرس اشجار در قبرستان بمصرف رسد و این وجه در دفتر مخصوص ثبت خواهد شد اداره صحبه و معاونت عمومی

مطبوعه «مجلس»